

Risklerin Çoğaldığı ve Kısıtlamaların Aşındığı Bir Dünyada Ulusal Güvenlik

Metnin Yapısal Yorumu

Giriş ve Ana Temalar

Metin, insanlığın evrensel sorgulamalarıyla başlamakta ve toplumsal düzlemde yön arayışını öne çıkarmaktadır. Batı'dan Doğu'ya her bireyin benzer sorularla yüzleştiği vurgulanırken, değişimin önündeki engellere ve liderlik kavramına dikkat çekilmektedir. Özellikle "nereye gidiyoruz?" sorusu, metnin temel motivasyonunu ve düşünsel çatısını oluşturmaktadır.

Savaş ve Nükleer Çağ Bağlamı

İkinci bölümde savaş olgusunun çağdaş biçimleriyle güncellendiği, nükleer tehdidin yalnızca tarihsel bir dönem değil, günümüzün canlı ve sürekli bir endişesi haline geldiği anlatılmaktadır. Füzyonun ve teknolojinin insan ruhu ve kentler üzerindeki etkisine dikkat çekilerek, hayatta kalmanın anlamı yalnızca fiziksel varoluşa indirgenmemekte; zihinsel ve toplumsal direnç kavramları da öne çıkarılmaktadır.

Manipülasyon, Bilgi ve Dayanışma

Metin, korkunun ve algıların manipüle edilebilirliğine ilişkin uyarılar sunmakta, medya ve siyasal liderlerin resmettiği dünya ile gerçeklik arasındaki farkı vurgulamaktadır. Burada, bireysel bilginin ve kolektif dayanışmanın, toplumsal bağışıklık sisteminin güçlendirilmesindeki rolü öne çıkarılır. Bilgi, en güvenli sığınak olarak sunulurken, şeffaf iletişim ve farklı bakış açılarına açık olmanın önemi vurgulanmaktadır.

Psikolojik Esneklik ve Etik Bilinç

Bir sonraki bölümde, fiziksel önlemler kadar psikolojik esnekliğin ve etik bilincin de hayatta kalmada belirleyici olduğu belirtilir. Felaketin eşiğindeki insan için, anlam üretme ve umudu koruma gereksinimi ortaya konur. Bu noktada, liderlerin gölgesinden sıyrılarak bireysel yönünü bulmak ve aktif bir sorgulama ve öğrenme sürecine girmek gerekliliği vurgulanır.

Sonuç ve Geleceğe Yönelik Tavır

Metin, hayatta kalmanın yalnızca nefes almak olmadığını, insanın karanlıkta bile geleceği tasarlayabilen bir varlık olduğunu öne sürerek "farkı fark etme" çağrısı yapar. Bilgelik ve toplumsal birlik, nükleer çağın tehditlerine karşı en etkili savunma araçları olarak gösterilir.

Küresel Güvenlik ve Ulusal Yaklaşımlar

Son kısımda, küresel düzende sınırların silikleşmesiyle birlikte, ulusal güvenlik kavramının askeri caydırıcılıkla sınırlı kalmadığı; toplumsal, teknolojik ve hukuki esneklik gerektiren çok katmanlı bir yapıya evrildiği anlatılmaktadır. Siber saldırı, biyolojik tehdit, ekonomik dalgalanma ve bilgi manipülasyonu gibi yeni riskler karşısında devletlerin çok boyutlu refleksler geliştirmesi gerekliliğine dikkat çekilir.

Genel Değerlendirme

Metnin yapısı, sorgulama ve uyarı işlevlerini bir araya getirerek, okuyucuyu hem mevcut durumun ciddiyetini kavramaya hem de aktif bir bilinç geliştirmeye yönlendirmektedir. Paragraf geçişleriyle temalar arasında tutarlı bir bütünlük sağlanmakta; her bölüm, bir sonrakine düşünsel bir zemin hazırlamaktadır. Bu anlamda metin, çağımızın belirsizliklerine karşı toplumsal dayanışmayı ve bilinçli bireyselliği öne çıkaran bütüncül bir yapı sunmaktadır.

Risklerin Çoğaldığı ve Kısıtlamaların Aşındığı Bir Dünyada Ulusal Güvenlik

Birbirine zıt yönlerden esen rüzgârlar gibi, insanlık da Batı'dan Doğu'ya, Kuzey'den Güney'e aynı evrensel sorularla yüzleşiyor: Bu dünya gerçekten ne istiyor? Yaşamı mı, ölümü mü arzuluyor? Toplumlar geleceğin gölgesinde, olacakları sezmenin huzursuzluğuyla uyanık, fakat “farkı fark etmek” hâlâ çoğumuz için aşılması güç bir eşik. Herkes kendi bakış açısından çözüm arayışında, fakat esas mesele, değişim arzusuna rağmen neden hep aynı liderlerin ardında toplanmayı sürdürüyoruz? Çağımızın sancılı sorusu bu: Nereye gidiyoruz?

Geleceğe doğru yol alırken savaş olgusunun daima güncellenen provokasyonlar ve algı yönetimiyle sahneye çıkması, yeni bir nükleer çağda hayatta kalma senaryolarını dahi gölgede bırakıyor. Oysa belki de artık asıl çözüm, mevcut liderlerin gölgesinden sıyrılarak farklı bir yönelime, yeni bir bilince odaklanmak. Hayat, insanı kimi zaman ezberini bozup yeniden düşünmeye çağırır: Her şeyin cevabı “öldüğünde ne öğrenmiş oldun?” mu olacak, yoksa hayattayken sınıf atlayıp yeni anlamlar mı bulacağız?

İşte tam da bu sorgulamaların ışığında, aşağıda sunulan yazıyı dikkatle okumanız gerek. Çünkü savaş isteyenlerin, algıları nasıl manipüle ettiğini görmek; kendi fikirlerinizi, yaşamınızı ve yönünüzü daha bilinçli planlamanıza yardımcı olabilir. Unutmayın, aynı gemideyiz ve o batarsa hepimiz batacağız...

Küresel arenada beliren ürkütücü belirsizliklerle birlikte, “nükleer çağ” artık bir tarihsel dönemden ziyade güncel bir tehlike algısına dönüşüyor. Füzyonun korkutucu ısıltısı, yalnızca kentlerin değil, insan ruhunun da haritasını yeniden çiziyor. Peki, bu yeni çağda gerçek anlamda “hayatta kalmak” neye karşılık gelir? Sadece beden var olmak mıdır, yoksa zihinsel ve toplumsal anlamda direnç geliştirmek midir?

Hayatta kalmanın yolu, önce korkunun manipüle edilebilirliğini kavramaktan geçiyor. Medyanın ve siyasal liderlerin sunduğu resimler, çoğu zaman bizi edilgen bir bekleyişe, kaderci bir teslimiyete sürüklüyor. Oysa yeni nükleer çağda asıl gereksinim; bireysel bilginin ve kolektif dayanışmanın yeniden inşasıdır. Bilgi, bugün en güvenli sığınakların başında gelir. Herkesin aynı gemide olduğunu bilerek, şeffaf iletişim kanalları açmak ve

farklı bakış açılarına alan yaratmak, toplumsal bağışıklık sistemimizi güçlendirecek en önemli adımlardan biri.

Bir diğer hayati unsur, psikolojik esneklik ve etik bilinçtir. Felaketin eşiğindeki insan, hayatta kalmak için salt fiziksel önlemlere değil, anlam bulmaya ve umudu yeniden üretmeye de muhtaçtır. Bu yeni çağda, gösterilen resmin ötesine bakmak, liderlerin gölgesinde kaybolmak yerine, kendi yönünü bulmak gerekir. Sorgulayan, öğrenen, dayanışan ve sorumluluk alan bireyler, insanlığın değişime açılan kapılarını aralayabilir.

Unutmayalım: Hayatta kalmak, sadece nefes almak değildir; insan, karanlığın ortasında bile geleceği tasarlayabilen varlıktır. Farkı fark etmek, manipülasyon zincirlerinden kurtulup, yeni bir bilinçle geleceğe adım atmaktır. Bu bilinçle, nükleer çağın getirdiği tehditlere karşı en güçlü savunmamız bilgeliğimiz ve birlikteliğimiz olacaktır.

Küresel düzenin eski sınırları, birer birer erirken; riskin ve tehdidin coğrafyası her geçen gün genişliyor. Artık geleneksel savunma hatlarının ötesinde, siber saldırılardan biyolojik tehlikelere, sosyoekonomik dalgalanmalardan bilgi manipülasyonuna dek genişleyen bir güvenlik spektrumu içindeyiz. Ulusal güvenlik kavramı, yalnızca askeri caydırıcılıkla değil; toplumsal dayanıklılıkla, teknolojik öngörüyle ve esneyebilen hukuk normlarıyla yeniden tanımlanıyor.

Sınırların görünürde silikleşmesi, tehditlerin de sınır tanımaz bir hal almasına yol açtı. Pandemiyle test edilen sağlık sistemleri, savaş tehdidiyle güçlenen savunma mekanizmaları, enerji arz güvenliğinden gıda zincirlerine uzanan kırılgan ağlar... Hepsi, ulusal güvenliğin artık genişletilmiş bir koruma çemberi gerektirdiğini gösteriyor. Devletler, klasik reflekslerin yanında; veri güvenliğinden, stratejik öngörüye, psikolojik savunmadan, toplumsal bağışıklık oluşturacak yeni iletişim kanallarına kadar çok katmanlı bir yaklaşım geliştirmek zorunda.

Bireyler ve toplumlar, hızlı değişen tehditler karşısında sadece korunacak değil, aynı zamanda uyum sağlayacak, hatta dönüştürücü bir rol üstlenecek yeni beceriler edinmekle yükümlü. Bilginin, güvenin ve şeffaflığın siper olduğu bu çağda, ulusal güvenliğin temel direği, çoğulcu bir bilinç ve ortak sorumluluk duygusu ile güçlenecektir. Kısıtlamaların esnediği, risklerin çeşitlendiği bir ortamda; kolektif akıl ve dayanışma, geleceğin güvenli toplumlarını inşa etmenin anahtarıdır.

Unutulmamalı ki, ulusal güvenlik, yalnızca koruyan bir zırh değil; aynı zamanda yenilikçi ve esnek bir zihinle inşa edilen, değişime açık bir toplumsal ekosistemidir. Yeni riskler ve aşınan sınırlar karşısında, güvenliği yeniden düşünmek ve inşa etmek artık bir tercih değil, bir zorunluluktur.

2009'da Nükleer Silahların Algılanışı ve Dönemin Küresel Stratejisi

Obama Dönemi Başında Nükleer Dönüşüm ve Umutlar

2009 yılında, ABD Başkanı olarak Barack Obama göreve geldiğinde, dünya genelinde nükleer silahların rolü ve önemi üzerine hâkim olan düşünce, geçmişin ağırlığından sıyrılmaya başlamıştı. Soğuk Savaş'ın küresel sistem üzerindeki gölgesi giderek silikleşirken, Moskova ve Washington arasındaki ilişkiler de yumuşama eğilimi gösteriyordu. Artık iki süper güç, yıllar süren rekabetin ardından, ellerindeki devasa nükleer cephanelikleri küçültmek için uzun vadeli, yapıcı bir iş birliği içindeydi.

Dönemin ruhunu belirleyen bir başka unsur ise ABD'nin savunma önceliklerinin ciddi biçimde değişmiş olmasıydı. Afganistan ve Irak'ta süren konvansiyonel savaşlar, askeri gücün odağını nükleer stratejiden uzaklaştırıp terörizmle mücadeleye ve isyan bastırmaya çevirmişti. “Teröre karşı savaş” söylemi, Amerikan güvenlik politikalarının merkezine yerleşmişti. Bu doğrultuda, ABD askeri teşkilatı ve strateji geliştiricileri, nükleer silahları geçmişin bir kalıntısı, Soğuk Savaş dönemine ait bir fazlalık olarak görmeye başlamışlardı.

Dünya genelinde de nükleer silahlara dair algıda büyük bir değişim yaşanıyordu. Başka herhangi bir ülkenin, ABD ve Rusya'nın sahip olduğu nükleer kapasiteye ulaşması ihtimali oldukça uzak görünüyordu. Bu nedenle de Amerikan liderliği, yaşanan nükleer cephaneliğin maliyetli bir şekilde yenilenmesinin ertelenmesini doğru buluyordu. Hatta, ABD'nin önemli ulusal güvenlik figürleri Henry Kissinger, George Shultz, Sam Nunn ve William Perry gibi isimler—siyasi görüşlerinden bağımsız biçimde, nükleer silahların “dünya için bir tehdit” olduğunu açıkça dile getiriyor ve bu silahların tamamen ortadan kaldırılması çağrısında bulunuyordu.

Bu dönemin temel niteliği, nükleer silahların uluslararası güvenlikteki işlevinin tartışmaya açılmasıydı. Yalnızca caydırıcılık aracı olarak değil, aynı zamanda küresel istikrarı tehdit eden bir unsur olarak görülmeleri, silahsızlanma ve silahların azaltılması yönünde uluslararası konsensüs arayışını güçlendirdi. Obama yönetimi de bu iklimin etkisiyle, nükleer silahların azaltılması ve nihayetinde ortadan kaldırılması yönünde vizyoner bir yaklaşımı benimsedi; Prag'da yaptığı tarihi konuşma bu bakış açısının simgesi hâline geldi.

Sonuç olarak, 2009'da nükleer silahlar, uluslararası sistemde eskisi kadar merkezi bir rol oynamıyor, yeni meydan okumalara karşı daha çok geleneksel ve konvansiyonel yöntemler öne çıkıyordu. O yıllarda, nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya hayali, yalnızca idealist bir ütopya olarak değil, devlet adamlarının ve strateji yapımcıların ortak hedefi olarak kısa süreliğine de olsa küresel gündemin zirvesine yerleşmişti.

Tüm bu küresel dönüşümlerin ardından, on yıl bile geçmeden nükleer güvenlik alanında köklü bir paradigma değişimi yaşandı. Artık Amerika Birleşik Devletleri'nin karşı karşıya olduğu tehditler, Soğuk Savaş döneminin ötesinde, çok boyutlu ve giderek ağırlaşan bir "Kategori 5 nükleer kasırga" ile tanımlanıyor. Çin, uzun yıllar asgari düzeyde tuttuğu nükleer kapasitesini devasa bir genişletme ve modernizasyon sürecine soktu; 2019'daki yaklaşık 300 savaş başlığından 2035'e kadar beş katına yakın bir artış hedefleniyor. Çin'in yeni yaklaşımı, yalnızca bölgesel caydırıcılıkla yetinmeyip ABD ve Rusya seviyesinde bir cephanelik elde etme amacına dayanıyor.

Öte yandan Rusya, silahsızlanma vaadinin ötesine geçerek Ukrayna'daki askeri operasyonlarında nükleer tehdidi stratejik bir kalkan olarak kullanmaya ve bu söylemi giderek daha sert biçimde ön plana çıkarmaya başladı. Kuzey Kore, kıta ABD'sini hedef alabilecek yeni füze sistemleriyle cephaneliğini genişletiyor; İran ise nükleer silah geliştirme yolunda kritik bir eşiğe doğru hızla ilerliyor. Mayıs ayında ise Hindistan ve Pakistan arasında yaşanan bir terör saldırısı sonrası ortaya çıkan gerilim, iki nükleer gücün konvansiyonel silahlarla birbirlerinin kalbini hedef aldığı ve çok ince bir çizgide nükleer açmaza sürüklenebilecek bir çatışmanın eşiğine geldiği bir döneme işaret etti.

Bu yeni nükleer çağ, uluslararası güvenliğin temellerini sarsacak varoluşsal düzeyde tehditler içeriyor. ABD, tarihinde ilk kez, aynı anda birden fazla nükleer silahlı büyük güç rakibinden müttefiklerini caydırmak ve korumak zorunda kalıyor. Rusya gibi, Çin ve Kuzey Kore de nükleer silahlarını saldırı planlamalarının merkezine yerleştirip, konvansiyonel saldırganlıklarını nükleer bir kalkan altında yürütebilecekleri bir strateji izliyor. Dahası, iki ya da daha fazla nükleer gücün senkronize şekilde komşularına askeri baskı uygulama ve ABD'nin caydırıcılığını sınırlarının ötesine taşımaya çalışma ihtimali her zamankinden fazla.

Nükleer caydırıcılığın temelini oluşturan diplomatik mimarinin hızlı biçimde aşınması, onlarca yıl boyunca nükleer silahların yayılmasını sınırlayan uluslararası anlaşmaların ve ABD'nin nükleer şemsiyesi altındaki müttefik güvenliğinin meşruiyetini zayıflatıyor. Asya ve Avrupa'daki bazı devletler, artık kendi nükleer silah programlarını başlatmayı bir seçenek olarak değerlendirmeye başlıyor. Üstelik tüm bunlar, ABD'nin yaşlanan ve modernizasyona muhtaç nükleer cephaneliği ile süregelen yenileme projelerinin yavaş ilerlediği, maliyet aşımalarının yaygınlaştığı bir dönemde gerçekleşiyor.

Yaklaşan bu nükleer kasırga, bugüne dek tanık olunmamış ölçekte, karmaşık ve çok katmanlı sorunlar yumağı ortaya çıkarıyor. Soğuk Savaş sonrası ilk defa, Washington'un yalnızca var olan nükleer kapasitesini korumakla yetinmesi yetmeyecek; daha fazla, daha farklı ve daha gelişmiş nükleer yetenekler geliştirmesi ve bunları gelenekselin dışında, yenilikçi stratejilerle kullanıma sokması gerekecek. Sorunun büyüklüğü ve karmaşıklığı, artık nükleer meselenin yalnızca dar bir uzman çevresinin tartışma konusu olmasına izin vermiyor. Aksine, ABD hükümetinin en üst kademelerinde, nükleer caydırıcılık ve savunma konularının Avrupa'dan Hint-Pasifik'e, Orta Doğu'dan Kuzey

Kutbu'na kadar uzanan geniş coğrafyalarda temel savunma politikasının ayrılmaz bir parçası hâline getirilmesi elzem görünüyor.

Bu da, Kongre'nin ABD nükleer cephaneliğini esaslı ve kapsamlı biçimde yenilemeye yönelik hızlı ve kararlı adımlar atmasını; mevcut ve gelecekteki tehditleri dikkate alarak, projelere öncelik sırası ve fon desteği verilmesini zorunlu kılıyor. Her şeyden önemlisi, Amerikan büyük stratejisinin merkezine nükleer meselelerin yeniden yerleştirilmesi, yeni ve istikrarsız küresel düzende ABD'nin etkinliğini ve güvenliğini sürdürebilmesi için hayati görünüyor.

Kriptolu Mesajlar ve Küresel Güç Oyunları: Çin'in Büyük Oyunu

Silah Baronları, Algı Yönetimi ve Emperyal Güçlerin Stratejileri

Günümüz dünyasında güç dengelerinin şekillenişinde yalnızca siyasi liderler ya da ulusal çıkarlar değil, perde arkasında etkili olan çok daha karmaşık aktörler rol oynar. Özellikle silah endüstrisinin devleri çoğunlukla "silah baronları" olarak anılan bu gruplar emperyalist eğilimlere sahip ülkelerin dış ve güvenlik politikalarını büyük ölçüde yönlendirebilir. Böyle ülkelerde, çıkarların ve stratejik kararların dostluklardan çok düşmanlıklar üzerine bina edildiği yeni bir gerçeklik ortaya çıkar. Çünkü dışarıda düşmanlar oldukça, içeride savunma bütçeleri artar, silah satışları yükselir ve küresel oyun alanı sürekli canlı tutulur.

Bu doğrultuda, silah baronlarının yönlendirdiği bir ülke için "dost" kavramı çoğu zaman bir yanılsamadan ibarettir; asıl ihtiyaç, sürekli yenilenen bir "tehdit" ve "düşman" algısıdır. Bu algı, istihbarat servisleriyle birlikte, kimi zaman "iyi polis-kötü polis" taktikleriyle, kimi zaman hedef şaşırtma ve algı yönetimi operasyonlarıyla şekillenir. Bölgesel krizler, kontrollü savaşlar ya da yerel çatışmalar, hem yeni silahların sahada test edilmesine hem de küresel kamuoyunun dikkatinin asıl hedeften saptırılmasına hizmet eder.

Böyle bir ortamda emperyal gücün medya ve istihbarat tarafından üretilen kriptolu mesajlarla topluma ve rakip ülkelere sinyaller gönderdiği görülür. Özellikle ABD'nin Çin'i yeni başta tehdit olarak öne çıkarması, önce bölgesel gerilimler üzerinden silah teknolojilerini sınaması ve ardından bu alanlarda elde edilen "başarıları" kamuoyuna ya da rakiplerine şifreli mesajlarla duyurması, çağın tipik stratejilerindendir.

"Çin'in Büyük Oyunu" başlığıyla verilen kriptolu mesajlar, yalnızca dışarıdan izleyenlere değil, içerideki karar alıcılara ve müttefiklere de çok boyutlu bir okuma alanı açar. Bu mesajların satır aralarında, Çin'in askeri modernizasyonu, nükleer kapasitesinin hızla büyütülmesi ve bölgesel dengeleri değiştirmek üzere attığı adımlar analiz edilir. Aynı zamanda, ABD'nin savunma ekosistemindeki aktörler, bu gelişmeleri hem kamuoyunda

bir tehdit algısı yaratmak, hem de stratejik bütçe ve kaynak tahsislerini meşru göstermek için araçsallaştırır.

Gerçekte ise bu süreç, uluslararası arenada “oyun içinde oyun” şeklinde çok katmanlı ve karmaşık bir satranç tahtası yaratır. Bir yanda bölgesel krizler ve vekil savaşlar, diğer yanda büyük güçlerin doğrudan ya da dolaylı müdahaleleri... Her hamlenin ardında, bir sonraki adımın stratejik hazırlığı ve güç projeksiyonunun ince hesapları vardır. Silah baronları ise bu tabloya, yeni teknolojileri ve inovatif silah sistemlerini sürerek hem piyasayı diri tutar, hem de siyasi karar süreçlerini kendi lehlerine şekillendirir.

Kriptolu mesajlarla örülen bu medya ve istihbarat ağı, yalnızca bilgilendirme değil, aynı zamanda yönlendirme ve bilinçaltı algı inşa etme işlevi görür. "Çin'in Büyük Oyunu" gibi ifadeler, doğrudan açık bir tehditten çok, daha büyük ve çok katmanlı bir stratejinin ipuçlarını taşır. Burada asıl önemli olan, hangi mesajın ne zaman, kimin tarafından ve hangi amaçla servis edildiğidir.

Sonuç olarak, emperyalist eğilimleri güçlenen, silah endüstrisinin kontrolünü elinde tutan ülkeler için esas mesele dosttan çok düşmanın varlığıdır. Bu düşmanlık sürekli tazelenmeli, tehdit dinamik tutulmalı ve kamuoyu bu yönde yönlendirilmelidir. Algı yönetiminin ve istihbarat operasyonlarının ayrılmaz parçası olan kriptolu mesajlar ise, küresel satrançta yapılan büyük hamlelerin ön habercisi olarak karşımıza çıkmaya devam edecektir.

Dünya nükleer güç dengesi, son yıllarda köklü bir değişimden geçmektedir. Bu dönüşümün merkezinde, Çin'in kararlı ve hızlı nükleer silahlanma stratejisi yer alıyor. 2019 yılına kadar ABD stratejistleri için Çin'in görece mütevazı cephaneliği, nükleer denklemin marjında kalıyordu; asıl dikkat ve öncelik ise Sovyetler Birliği ve ardından Rusya'ya veriliyordu. Oysa bugün, Pekin'in nükleer vizyonundaki dramatik değişim, Washington'ı iki büyük ve çeşitli nükleer gücü aynı anda dengelemeye zorlayan yeni bir evreye taşıyor.

Geçmişte Çin'in nükleer doktrini, “ilk kullanım yok” taahhüdüyle misillemeye dayalı, savunmacı bir çizgi izliyordu. Sadece birkaç adet, yakıtsız kıtalararası balistik füze ve depolarda ayrı tutulan savaş başlıklarından oluşan bir cephanelik, ancak minimum caydırıcılık sağlıyor; bu düzenlemeyle, bir saldırıdan sonra saatler, hatta günler süren hazırlıklar gerektiriyordu. Fakat Xi Jinping liderliğindeki son on yılda, Çin'in stratejik hedefleri radikal biçimde değişti. Bugün Çin, yüzlerce yeni ICBM silosu, düşük verimli bölgesel balistik füzeler, hipersonik taşıma sistemleri ve ABD füze savunmalarını alt etmek için tasarlanmış yörünge savaş başlıklarıyla nükleer kapasitesini olağanüstü bir hızda artırıyor. Bu büyüme öylesine etkileyici ki, operasyonel savaş başlığı sayısını beş yıl gibi kısa bir sürede iki katına çıkarıp 600'e ulaştırdı; üstelik bu rakamın 2030'da 1.000'e, 2035'te ise 1.500'e çıkması bekleniyor.

Bu yeni gerçeklik, ABD stratejistleri için eşsiz bir meydan okuma anlamına geliyor. Artık nükleer caydırıcılığın sadece tek bir rakibe karşı yapılandırılması yeterli değil; hem Çin hem de Rusya'yı aynı anda dengeleyebilecek büyüklükte ve esneklikte bir cephanelik gereksinimi doğuyor. Amerika'nın klasik üç sacayağı saldırıdan sağ çıkabilen caydırıcı kuvvetler, karşı tarafın zarar kapasitesini anlamlı seviyede azaltabilme ve ilk değişimden sonra da ikinci bir saldırıyı engelleyecek yeterlilikte silah stoğu Çin'in yükselişiyle ciddi biçimde sınanıyor.

Dahası, Pekin'in yeni cephaneliği sadece niceliksel değil, niteliksel anlamda da riskler taşıyor. Çin'in karadan fırlatılan ICBM'leri hızla devreye alabilecek şekilde silo altyapısını genişletmesi, ABD'yi dakikalar içinde tehdit edebilecek bir potansiyel yaratıyor. Ayrıca, düşük verimli taktik nükleer silahların yaygınlaşması, bölgesel çatışmalarda "nükleer eşğin" düşürülmesi anlamına geliyor; yani geleneksel bir savaşın bir anda nükleer tırmanışa dönüşmesi riski artıyor. Çin'in sahip olduğu yeni hipersonik sistemler ve yörünge savaş başlıkları ise, ABD'nin mevcut füze savunmalarını aşarak stratejik dengeyi daha da karmaşıklştırıyor.

Tüm bu gelişmeler ışığında, ABD'nin savunma politikası ve nükleer stratejisi yeniden şekillenmek zorunda. Artık yalnızca bir "en büyük tehdit"e odaklanan bir yapı, iki büyük nükleer güce karşı yeterli olmayacaktır. Amerika'nın hem Rusya hem de Çin'in farklı nükleer stratejilerine yanıt verebilmek için daha geniş, esnek ve teknolojik açıdan gelişmiş bir cephanelik oluşturmaları, hatta bölgesel ve stratejik düzeyde yeni doktrinler geliştirmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, Çin'in nükleer güç merkezi olma yönündeki kararlılığı, küresel satranç tahtasına yeni taşlar ekliyor. Her hamle, çok katmanlı ve karmaşık bir stratejinin parçası olarak okunmalı; çünkü artık oyuna yalnızca oyuncular değil, kurallar da yeniden yazılıyor. ABD, yalnızca caydırıcı kapasitesini değil, aynı zamanda algı yönetimi, medya stratejileri ve istihbarat operasyonlarıyla kendi üstünlüğünü sürdürmeye çalışırken, Çin'in yükselişiyle birlikte küresel güvenlik mimarisi daha önce görülmemiş bir belirsizlik ve rekabet dönemine giriyor.

Her köşede tehlike kol gezerken, küresel rekabetin gölgesi yalnızca diplomatik arenalarda değil, aynı zamanda sıradan insanların gündelik yaşamında da hissediliyor. Soğuk Savaş mantığının modern yansımalarıyla şekillenen bu çağda, teknolojik ilerlemeler ve bilgi akışının hızlanması, tehdit algısının her an yeniden inşa edilmesine olanak tanıyor. Uluslararası ilişkilerdeki belirsizlik, hiç olmadığı kadar karmaşık bir güvenlik iklimi yaratırken, devletler ve toplumlar her an tetikte olmak zorunda kalıyor. Bugün, askeri hamleler kadar siber saldırılar, dezenformasyon kampanyaları ve ekonomik baskı araçları da tehlikenin yeni yüzü olarak karşımıza çıkıyor. Sınırlar netliğini yitirmişken, tehditler artık görünmez ve öngörülemez biçimde her köşede pusuda bekliyor. Bu ortamda, gerçek ile algı arasındaki çizgi giderek silikleşirken, ulusal ve küresel güvenliğin sınavı artık çok daha karmaşık bir denklem haline geliyor.

Daha da önemlisi, Çin'in nükleer süper güç olarak yükselişi, nükleer denklemin diğer oyuncularını da daha kural tanımaz ve öngörülemez hamleler yapmaya teşvik ediyor. Rusya, Sovyet sonrası dönemin hemen hemen bütün silah kontrol anlaşmalarını sorgularken, Batı'ya karşı nükleer tehditlerini giderek daha açık bir biçimde ortaya koyuyor. Özellikle 2022'de Ukrayna cephesindeki askeri başarısızlık riski arttığında, Rus liderliği düşük verimli nükleer silahların kullanımını açıkça tartışmaya başladı ve bu, Soğuk Savaş'tan bu yana nükleer eşğin en ciddi biçimde zorlandığı bir döneme işaret etti. ABD yönetimi ise, nükleer kullanımın "felaket sonuçlar" doğuracağı vurgusuyla acil diplomatik ve istihbari girişimlerde bulunurken, krizin kök nedenleri ve nükleer şantaj olasılığı ortadan kalkmadı.

Kremlin'in, ABD ve müttefiklerini Ukrayna'ya askeri yardımları artırırken temkinli olmaya zorlaması, nükleer tehdidin artık kalıcı bir çatışma unsuru haline geldiğini gösteriyor. Dahası, Rusya'nın 2010 Yeni START anlaşmasını askıya alması ve nükleer doktrinine, savaş sırasında nükleer olmayan taraflara yardım eden devletlerin de potansiyel hedef olacağına dair yeni ifadeler eklemesi, nükleer denklemin karmaşıklığını artırıyor. Belarus'a Rus nükleer silahlarının konuşlandırılması ya da Rusya'nın uzaya nükleer silah yerleştirme olasılığına dair Batılı endişeler ise, mevcut tehdit seviyesini daha da yükseltiyor.

Bu tabloya Kuzey Kore'nin istikrarlı şekilde büyüyen cephaneliği de ekleniyor. Kim Jong Un'un yönetiminde Pyongyang, ABD anakarasını vurabilecek yeni nesil ICBM'ler geliştirirken, bölgesel nükleer kapasitesini de güçlendiriyor. Kuzey Koreli stratejistler, Washington'un Güney Kore'yi savunmak için kendi şehirlerini riske atmayacağına dair bir algı yaratmanın peşinde. Aynı dönemde, İran nükleer programını hızla ilerletip, muhtemelen günler içinde silah üretebilecek seviyeye yaklaşıırken; İsrail ve ABD ise, Tahran'ın bu eşği geçmesi halinde önleyici askeri müdahale ihtimalini açıkça tartışıyor. Bu durum, Orta Doğu'da ani ve bölgesel bir savaşa zemin hazırlayabilir.

Pakistan'ın nükleer programı ise, Hindistan'ı caydırma iddiasının ötesinde, kıta ABD'sine ulaşabilecek bir ICBM geliştirme aşamasına ilerliyor. Böyle bir gelişme, Washington'un Pakistan'a karşı yaklaşımında köklü değişiklikleri kaçınılmaz kılacaktır; çünkü ABD'yi tehdit edebilecek kapasitedeki hiçbir ülke "dost" statüsünde kabul edilmez.

Sonuç olarak, nükleer tehlikeler artık yalnızca Pasifik'teki veya Avrupa'daki denge oyunlarının değil, dünyanın neredeyse bütün stratejik bölgelerinde gündelik siyasetin ve güvenliğin ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda. Artan rekabet, yeni teknolojiler ve doktrinler eşliğinde, nükleer gölge uluslararası ilişkileri her zamankinden daha karmaşık, belirsiz ve kırılğan kılıyor.

Rogg & Nok Ara yorumu: Nükleer Çağın Temel Söylemi: “Kendim Ektim, Kendim Buldum” Yaklaşımı

Nükleer Zorbalar ve Endişeli Müttefikler Arasında Yeni Güvenlik Paradigması

Günümüzün çok katmanlı nükleer rekabet ortamında, uluslararası ilişkiler ve güvenlik söylemlerinin arka planında sıklıkla karşımıza çıkan ana tema, “Kendim ektim, kendim buldum” şeklinde özetlenebilir. Bu yaklaşım, özellikle nükleer silah sahibi ülkelerin kendi elleriyle yarattıkları risklerin, yine kendi güvenlik kaygılarını beslediğine işaret ediyor.

Nükleer Zorbalar: Kendi Tehdidini Yaratanlar

ABD, Rusya ve Çin’in başını çektiği nükleer güçler, asimetric caydırıcılık ve üstünlük arayışlarıyla sürekli daha karmaşık ve tehlikeli bir güvenlik ortamı inşa ediyor. Bu ülkeler, kendi nükleer modernizasyonları ve stratejik doktrin değişiklikleriyle, küresel istikrarsızlığın başlıca mimarları haline geliyor. Silah kontrol anlaşmalarının askıya alınması, yeni hipersonik sistemler, düşük verimli taktik nükleer silahların yaygınlaşması ve bölgesel tehdit unsurlarının çeşitlenmesi, hepsi bu “kendin yap, kendin bul” mantığının sonucu olarak karşımıza çıkıyor. Her bir stratejik hamle, rakiplerin de karşı hamlelerini tetikleyerek, güvenlik endişelerini tırmandırıyor ve belirsizlik sarmalını derinleştiriyor.

Endişeli Müttefikler: Güvenlik İkileminin Kıskaçında

Diğer yandan, bu büyük güçlerin yanında veya karşısında konumlanan ülkeler, yani “endişeli müttefikler,” giderek daha kırılgan bir pozisyonda kalıyor. ABD’nin klasik müttefikleri, Rusya sınırında yer alan Avrupa ülkeleri, Asya’daki güvenlik ortakları ve Orta Doğu’daki partner devletler, büyük güçlerin nükleer zorbalığı karşısında savunmasızlık ve belirsizlik hissiyle hareket ediyor. Hangi tarafta olursa olsun, bir ülkenin güvenliğini artırmak için attığı her adım, diğerinin tehdit algısını artırıyor ve bölgesel silahlanma yarışlarını körüklüyor. Bu durum, “kendi ektiklerini kendi biçen” bir küresel düzende, güvenlik açığının ve risklerin eş zamanlı olarak büyümesine yol açıyor.

Yeni Dönemin Güvenlik Denklemi

Modern çağın Soğuk Savaş mantığından miras aldığı ve teknolojiyle daha da karmaşık hale gelen bu ortamda, gerçek ile algı arasındaki çizgi giderek silikleşiyor. Sadece askeri

hamleler değil, siber saldırılar, dezenformasyon kampanyaları ve ekonomik baskılar da tehdidin yeni yüzünü oluşturuyor. Her aktör, kendi politikalarının sonuçlarıyla karşılaşırken, sistemin tamamı daha fazla öngörülemez hale geliyor.

Sonuç olarak, küresel nükleer güvenlik satrancında, hem zorbalık yapan büyük güçler hem de endişeli müttefikler, kendi ettikleri tohumların ürününü topluyor. “Kendim ekтім, kendim buldum” söylemi, bu dönemin karmaşık ve çoğu zaman ironik gerçekliğini en iyi şekilde özetliyor.

Algılama haberlerinde Yeni Nükleer Tehditler ve Jeopolitik Risklerin Derinleşmesi

Antagonist nükleer aktörlerin her biri, kendi başına uluslararası düzeni zorlayan bir sinama ortaya koymakla kalmıyor; aynı zamanda aralarındaki potansiyel koordinasyon veya örtülü ittifak ihtimali, küresel güvenlik denkleminde daha önce görülmemiş düzeyde belirsizlik ve tehlike ekliyor. Asimetrik güç kullanımı ve çıkar odaklı iş birlikleriyle şekillenen bu yeni dönemde, İran’ın Rusya’ya sağladığı insansız hava araçları ve Kuzey Kore’nin Rusya’ya hem insan gücü hem de mühimmat tedariki, bölgesel krizleri global bir güvenlik tehdidine dönüştürüyor. Moskova-Pyongyang ekseninin derinleşmesiyle birlikte, Kore Yarımadası’nda doğabilecek bir çatışmanın artık sadece iki Kore devletiyle sınırlı kalmayacağı; Çin, Rusya ve ABD’nin doğrudan veya vekil aktörler aracılığıyla sürükleneyeceği, zincirleme bir nükleer kriz senaryosunun giderek daha olası hale geldiği görülüyor. BM Güvenlik Konseyi’ndeki Rus vetosu, Kuzey Kore’ye uluslararası yaptırımlardan muafiyet sağlarken, bu türden stratejik destekler, bölgesel güç dengesizliğini artırıyor ve diplomatik çözüm yollarını daraltıyor.

Bununla birlikte, küresel nükleer güvenlik için asıl alarm zilleri, Çin ve Rusya arasındaki artan yakınlaşmada çalışıyor. Küresel tedarik zincirlerinin jeopolitik oyun alanına dönüşmesiyle, Çin’in Rusya’ya yönelik stratejik ihracat desteği, yalnızca savaşın sürdürülebilirliğini beslemekle kalmıyor; aynı zamanda Batılı kontrol mekanizmalarını da işlevsiz kılıyor. Rusya’nın, Çin’e sağladığı yüksek teknoloji askeri donanımlar ve füze erken uyarı sistemleri ise, iki aktör arasında benzersiz bir karşılıklı bağımlılık ve güç paylaşımı yaratıyor. Bu seviyede teknoloji transferi, yalnızca bölgesel çatışmaların değil, küresel nükleer denge ve caydırıcılık mekanizmasının da temellerini sarsıyor.

ABD savunma planlamacıları açısından, böylesi bir sinerji, çoklu cephelerde senkronize saldırı olasılığını ve buna karşı verilecek yanıtların yetersiz kalma ihtimalini ciddi şekilde gündeme getiriyor. Rusya’nın Doğu Avrupa’da veya Çin’in Tayvan’da eşzamanlı saldırılar başlatması durumunda ortaya çıkabilecek stratejik ikilem, ABD’nin nükleer veya konvansiyonel caydırıcılık kapasitesinin sınırlarını zorlayacak nitelikte. Özellikle Moskova’nın nükleer eşiği aşması ve ABD’nin buna yeterli karşılık verememesi halinde, Çin’in bu durumu fırsat bilerek kendi çıkarlarını daha agresif şekilde hayata geçirme ihtimali, küresel güvenliğin en kırılgan noktalarından biri haline geliyor.

Bu çerçevede, yeni dönemin nükleer satrancında artık yalnızca “kendi ektiğini biçmek” değil; başkalarının ektiği tohumlardan da beklenmedik ve riskli hasatlar elde etmek mümkün. Sistemik belirsizlik, “nükleer zorbalık” kavramının çok ötesinde, karşılıklı bağımlılıkların ve örtülü ittifakların, hızlı ve öngörülemez dinamiklerle güvenlik mimarisini şekillendirdiği bir çağa işaret ediyor.

Bu tabloya özellikle dikkat çekilmesi gereken bir başka boyut da Rusya’nın Ukrayna’daki saldırgan nükleer stratejisinin, Çin ve Kuzey Kore için bir tür “başucu kitabı” olarak görülmesidir. Moskova’nın nükleer tehditleri zamana yayıp kontrollü bir şekilde tırmandırması; Batı ittifakını bölme, caydırıcılık sınırlarını test etme ve uluslararası hukuk normlarını esnetme pratikleri, Pekin ve Pyongyang’ın stratejik ajandalarında dikkatle incelenen örnekler hâline geliyor. Buradaki asıl mesaj ise yalnızca bölgesel rakiplere değil, küresel sistemde kural koyucu rol oynayan ABD ve Batılı müttefiklere yöneltiliyor. Zira Rusya’nın Ukrayna’da denediği nükleer kart, Çin’in Tayvan konusunda daha cesur adımlar atmasına ya da Kuzey Kore’nin Kore Yarımadası’ndaki nükleer şantaj stratejisini geliştirmesine hem motivasyon hem de yöntem sağlıyor. Özetle, Moskova’nın Ukrayna’daki uygulamalarından çıkan deneyim, nükleer silahların yalnızca askeri bir araç değil, aynı zamanda psikolojik ve diplomatik bir baskı aracı olarak da kullanılabileceğini rakiplerine ve potansiyel müttefiklerine gösteriyor. Bu nedenle, Rusya’nın verdiği mesaj çok katmanlıdır: Sadece Ukrayna’ya veya Avrupa’daki savunma hatlarına değil; Çin’e, Kuzey Kore’ye ve her an yeni denge arayışındaki küresel aktörlere yönelik bir “stratejik rehber” niteliğindedir.

Bu noktada özellikle altı çizilmesi gereken ana mesaj, Rusya’nın Ukrayna’daki saldırgan nükleer stratejisinin yalnızca bir askeri taktik değil, Çin ve Kuzey Kore gibi aktörler için adeta bir “başucu kitabı” olmasıdır. Moskova’nın attığı her adım, Çin’in Tayvan’a, Kuzey Kore’nin ise Kore Yarımadası’na dair nükleer planlarını şekillendirirken; bu stratejik örneklem, yalnızca bölgesel rakipler ya da doğrudan hedef alınan devletler için değil, küresel düzenin tüm aktörleri için çok katmanlı bir mesaj içeriyor. Burada, bu mesajın asıl kime verilmek istendiği ve hangi stratejik çıkarları hedeflediği üzerine ayrıca araştırma yapılması gerekmektedir. Çünkü Rusya’nın Ukrayna’daki nükleer kartı, Batı ittifakının caydırıcılığını test etmenin ötesinde, Çin ve Kuzey Kore’nin gelecek hamlelerine de zemin hazırlayan bir model işlevi görüyor.

Tüm bu gelişmeler içinde özellikle dikkat çekici olan, Rusya’nın Ukrayna’da izlediği saldırgan nükleer stratejinin, Çin ve Kuzey Kore tarafından adeta bir “başucu kitabı” olarak benimsenmesidir. Bu durum yalnızca askeri taktiklerin transferi anlamına gelmez; aynı zamanda stratejik mesajların, sembolik hamlelerin ve kriptolu uyarıların da küresel aktörler arasında hızla dolaşıma girdiğini gösterir. Burada asıl önemli olan soru ise şu: Rusya, bu karmaşık satranç tahtasında kriptolu mesajını tam olarak kime göndermektedir? Söz konusu stratejik ipuçlarının hangi devletlere,

hangi liderlere ya da hangi küresel dengelere yönelik olarak tasarlandığının derinlemesine araştırılması gerekmektedir. Çünkü bu mesajların hedefinde yalnızca doğrudan rakipler değil, aynı zamanda küresel düzenin kırılğan noktalarında konumlanan pek çok aktör de olabilir.

Batı tarafında ise, kriptolu mesajların dili giderek daha karmaşık ve örtük hale geliyor. Özellikle Washington yönetiminin, Soğuk Savaş'tan miras kalan nükleer caydırıcılık politikasını, sadece müttefiklerine değil, potansiyel rakiplerine ve kararsız bölgesel aktörlere de yönelik olarak yeniden biçimlendirdiği gözlemleniyor. ABD, on yıllardır nükleer şemsiyesini iki okyanusta yaklaşık 34 resmi müttefiğe uzatarak, benzersiz bir güvenlik mimarisi inşa etti. Ancak bu stratejinin temelinde fedakarlıktan ziyade, kolektif caydırıcılığın getirdiği sinerji ve ABD'nin kendi çıkarları yatıyor; çünkü müttefiklerin sunduğu coğrafi avantajlar, askeri kabiliyetler ve siyasi birlik, Amerikan nükleer kapasitesini daha güçlü ve esnek kılıyor.

Son yıllarda, hızlı değişen küresel dengelerle birlikte, ABD'nin bu caydırıcı şemsiyeyi genişletme isteği ve yeteneği müttefikler nezdinde sorgulanmaya başladı. Özellikle Güney Kore gibi ülkeler, Washington'un olası çekilme ihtimalini ve koruma kapasitesini sorgularken, kendi nükleer programlarını geliştirme fikrine daha yakın hale geliyor. Avrupa'da ise Birleşik Krallık ve Fransa'nın sahip olduğu nükleer cephanelikler, ABD'nin caydırıcılığının azalmasının getireceği güvenlik boşluğunu ancak kısmen doldurabiliyor. Çünkü bu güçler, Rusya karşısında dengeyi sağlayacak ölçüde konumlandırılmış değil ve ABD'nin sağladığı entegre nükleer güvenliğin yerini tam anlamıyla tutamıyor.

Bu ortamda, Polonya ve Almanya gibi ülkelerin, Washington'un koruma taahhüdünden emin olamaması halinde kendi nükleer silahlarına yönelme ihtimali artıyor. Bu da, Pandora'nın kutusunun açılması anlamına geliyor: Yalnızca ABD'nin değil, tüm Batı ittifakının uzun süredir engellemeye çalıştığı nükleer silahların yayılması riski ciddi şekilde gündeme geliyor. Rogg & Nok Analiz Merkezi'nin bulgularına göre, ABD sadece resmi kanallardan değil; medya ve çeşitli sosyal aktörler üzerinden de dolaylı ve kriptolu mesajlar veriyor. Bu mesajlar, hedef ülkeler kadar, onların çevresindeki devletler ve topluluklar için de uyarı niteliğinde.

ABD'nin kriptolu mesajlarının temelinde "Ben olmazsam siz de olamazsınız" söylemi öne çıkıyor: Yani, Amerikan nükleer şemsiyesi olmadan müttefiklerin kendi başlarına nükleer caydırıcılık kurmaları neredeyse imkansız. Bununla birlikte, bu tür bir yayılma eğilimi, Çin, Rusya ve Kuzey Kore gibi rakip nükleer güçlerin önleyici saldırılar düzenleme motivasyonunu da artırabilir. Ayrıca, ABD müttefikleri bir ülke nükleer silah geliştirse bile, küçük ölçekli cephaneliği, azalan Amerikan garantisiyle birlikte daha büyük tehditlere karşı savunmasız kalacak ve genel istikrarsızlık derinleşecektir.

Asya'dan örnek vermek gerekirse; Hindistan ve Pakistan arasındaki istikrar-istikrarsızlık paradoksu, nükleer caydırıcılığın konvansiyonel çatışmaları önlemediğini, aksine tetikleyici olabileceğini gösteriyor. Güney Kore'nin nükleerleşmesi ise, Japonya gibi

lkelerde de benzer adımların hızla atılmasına yol açabilir ve bu da küresel nükleer silahsızlanma anlaşmalarına geri dönülmez zararlar verebilir. ABD'nin çıkarı, müttefiklerini nükleer olmayan statüde tutmak ve Nükleer Silahların Yayılmasını nleme Anlaşması'nın (NPT) gücünü korumak; çünkü aksi takdirde, başka devletlerin başlattığı nükleer krizlerin içine Washington'un çekilme riski artar.

Sonuç itibarıyla, Batı bloku açısından kriptolu mesajların hedefi yalnızca mevcut veya potansiyel düşmanlar değil, aynı zamanda mevcut müttefikler ve evre lkeler. ABD, verdiği incelikli mesajlarla, nükleer silahların yayılmasının önündeki son set olduğunu vurgularken, kendi liderliğinden sapmanın tüm sistem için beklenmedik ve tehlikeli sonuçlar doğuracağının da altını çiziyor.

Özetle; Küresel Güvenlikte Kuralsız Oyun: Yeni Dönemin Tehlikeleri

Geleneksel ğretilerin Aşındığı, Kuralsızlık ve lm Oyununun Doğuşu

Günümüz uluslararası sistemi, konvansiyonel doktrinlerin ve yerleşik güvenlik anlayışlarının hızla çözüldüğü, alışılmadık dinamiklerin ne çıktığı bir evreye evriliyor. Nükleer satrancın klasik kurallarının ötesine geçilen bu yeni dönemde, g dengelerini belirleyen aktörlerin ortaklaştığı temel bir nokta var: Artık savaşın, diplomasinin ya da kriz yönetiminin belirli ve öngörülebilir kuralları olmayacağı; bunun yerine, risklerin ve tehditlerin öngörülemez bir şekilde bir araya geleceği, kuralsız ve ölümcül bir oyunun sahnelendiği bir ortamın hazırlandığı açıkça görülüyor.

Sistemik Belirsizlik ve Kuralların Aşınması

Sistemik belirsizlik, yalnızca askeri zorbalık ya da nükleer tehditlerle açıklanamayacak kadar kapsamlı ve derinleşmiş durumda. Karşılıklı bağımlılıkların, örtülü ittifakların ve hızla değişen stratejik gündemlerin yarattığı bu ortamda, klasik diplomatik ve askeri reflekslerin işlevini yitirdiği bir "oyun"un kurulduğu gözlemleniyor. Rusya'nın Ukrayna'daki saldırgan nükleer stratejisi, Çin ve Kuzey Kore gibi diğer büyük aktörler için adeta bir yol haritası ve rehber niteliği taşıyor. Artık yalnızca kendi sınırları içinde değil, başka bölgelerde de ekilen tohumların beklenmedik ve riskli şekilde "hasat" edilebildiği bir döneme girildi.

Küresel Stratejik Aktörlerin Mesajları ve Kuralsızlık Tehlikesi

Rusya'nın Ukrayna'da nükleer kartı kontrollü biçimde kullanması, Batı ittifakını bölme ve caydırıcılık sınırlarını test etme amacı güdüyor. Bu örneklem, Çin'in Tayvan'a yönelik, Kuzey Kore'nin ise Kore Yarımadası'na dair nükleer stratejilerini şekillendirirken sadece askeri taktiklerin değil, sembolik ve kriptolu mesajların da küresel dolaşımını hızlandırıyor. Buradaki asıl tehlike, bu mesajların hedefinin yalnızca doğrudan rakipler olmaması; aynı zamanda küresel düzenin kırılgan noktalarındaki aktörlere de dönük olmasıdır.

ABD ise nükleer caydırıcılık politikasını Soğuk Savaş döneminden mirasla daha karmaşık ve örtük bir dile büründürerek; yalnızca müttefiklerini değil, potansiyel rakiplerini ve kararsız bölgesel aktörleri de kuşatmaya çalışıyor. Ancak ABD'nin sağladığı nükleer şemsiyenin mutlak olmadığı, müttefikler arasında güven bunalımı ve nükleerleşme eğilimleriyle ortaya çıkıyor. Güney Kore ve Avrupa'daki bazı ülkeler, ABD'nin koruma kapasitesinin sorgulanması halinde kendi caydırıcı güçlerini inşa etme arayışına giriyorlar. Bu ise silahlanma yarışını ve istikrarsızlığı besleyen, önlenemez bir kuralsızlık ortamı yaratıyor.

Kuralsız Oyun: Ölümcül Kombinasyonlar ve Yeni Riskler

Artık geleneksel öğretilerdeki “kırmızı çizgiler”, “karşılıklı caydırıcılık”, “önleyici diplomasi” gibi kavramlar, yeni dönemde eskisi kadar geçerli değil. Stratejik aktörlerin kriz yönetimi ve mesaj ileme biçimleri, kuralların hızla aşıldığı bir ölüm oyununa alan açıyor. Her aktör, diğerinin attığı adımı kendi çıkarına uyarlarken; beklenmeyen ittifaklar, örtük tehditler ve kriptolu mesajlar uluslararası arenada yeni kırılmalar yaratıyor.

Bu ortamda, herhangi bir lokal kriz anında nükleer tabunun yıkılması, zincirleme şekilde başka ülkelerde de nükleerleşme eğilimini tetikleyebilir. ABD'nin müttefiklerini nükleer silahsız tutma çabası, rakiplerin önleyici saldırı motivasyonunu artırırken; küçük ölçekli cephelemlerin ortaya çıkmasıyla, istikrar daha da kırılgan hâle geliyor. Özellikle Asya'da Hindistan-Pakistan örneği, nükleer caydırıcılığın konvansiyonel çatışmaları önlemekten ziyade, tetikleyici olabileceğini gösteriyor.

Geleceğe Bakış: Tehlikenin Boyutları

Buradan hareketle, aktörlerin birleştiği ana tema, kuralların silikleştiği, çıkarların hızla değiştiği ve öngörülemez risklerin birleştiği bir döneme girildiğidir. Kuralsız bir oyun, yalnızca askeri doktrinlerin değil, diplomatik teamüllerin de işlevsizleştiği; ölümcül

sonuçların beklenmedik hız ve şiddetle ortaya çıkabileceği bir ortam yaratıyor. Bu nedenle, uluslararası ilişkilerde alışıldık denge mekanizmalarının yerini, sürekli tetikte ve esnek stratejiler almak zorunda.

Sonuç olarak, günümüzün çok katmanlı, şifreli mesajlarla dolu ve hızla evrilen uluslararası güvenlik mimarisi, yeni dönemin “ölüm oyunu”nu başlatmış durumda. Eski kurallar yerini kuralsızlığa bırakırken, her aktör hem kendi çıkarlarını hem de küresel düzenin bekasını aynı anda gözetmek zorunda. Tehlike, artık sadece görünen aktörlerden değil; beklenmedik kombinasyonlardan, kriptolu mesajlardan ve hızla değişen ittifaklardan kaynaklanıyor. Bu evrilme sürecinin sonunda, uluslararası sistemin hangi yönde şekilleneceği ise, kuralsız oyunun seyrine ve aktörlerin bu yeni düzene ne kadar hızlı adapte olabileceğine bağlı kalacak.

Kriz Çağında Tarafsız Analiz ve Bilgi Sunumunun Esasları

Savaş Riskinin Yüksek Olduğu Dönemlerde Objektif Değerlendirmenin Anahtarı

Günümüzün giderek daha karmaşık ve kural tanımaz hale gelen uluslararası güvenlik ortamında, savaş tehdidinin arttığı bir çağda tarafsız analiz yapabilmek her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır. Bilgi bombardımanı, manipülasyon ve propaganda araçlarının çeşitliliği, klasik denge ve caydırıcılık kavramlarının aşındığı bir ortamda, gerçeklere dayalı ve nesnel değerlendirmelerin önemi ön plana çıkmaktadır.

Tarafsız Analizin Temel Kriterleri

- **Kaynakların Çok Yönlü ve Eleştirel İncelenmesi:** Tarafsız analiz, herhangi bir aktörün söylemine veya propagandasına kapılmaksızın, farklı kaynaklardan gelen bilgilerin karşılaştırılmasıyla başlar. Resmi açıklamalar, bağımsız gözlemci raporları, istihbarat analizleri ve uluslararası medya gibi çok yönlü kaynaklar kullanılmalıdır.
- **Sembolik ve Kriptolu Mesajların Çözümlemesi:** Stratejik aktörler, giderek daha fazla semboller ve örtülü mesajlarla iletişim kurmaktadır. Analizde, sadece açık ifadeler değil, aynı zamanda satır arası mesajlar, askeri tatbikatlar, ittifakların yönü gibi dolaylı bildirimler de değerlendirilmeli; hangi mesajın hangi aktöre ve amaca yönelik olduğu titizlikle incelenmelidir.
- **Küresel ve Bölgesel Dinamiklerin Birlikte Okunması:** Olaylar sadece yerel ya da ikili ilişkiler düzeyinde değil, küresel çapta birbirini etkileyen dinamikler

çerçevesinde ele alınmalıdır. Bir aktörün nükleer stratejisi, başka bir bölgedeki ülkelerin davranışlarını zincirleme olarak etkileyebilir.

- *Tarihsel Kriterlerin ve Önceki Anlaşmaların İzlenmesi:* Özellikle nükleer silahların sınırlandırılması konusunda, geçmişte yapılmış anlaşmaların (ör. START, INF) ve bunların günümüzdeki uygulanma düzeyinin analizde yeri büyüktür. Bu anlaşmaların aşıldığı noktalar ve nedenleri, güncel risk analizinin temel taşlarından biridir.
- *Dil ve Üslup Tarafsızlığına Dikkat:* Bilgi sunumunda suçlayıcı, abartılı veya ajitatif bir dil yerine; olguları, verileri ve eğilimleri sade, anlaşılır ve nötr bir dille aktarmak esastır. Kimin “haklı” ya da “haksız” olduğuna değil, hangi gelişmenin hangi sonuçları doğurabileceğine odaklanılmalıdır.

Bilgi Sunumunda Dikkat Edilmesi Gerekenler

- *Somut Veriler ve Açık Kanıtlar:* Varsayım ve söylentilere dayalı bilgiler yerine, somut verilere ve doğrulanabilir belgelere öncelik verilmelidir. Grafikler, istatistikler, zaman çizelgeleri ve somut örneklerle desteklenen bilgiler güvenilirliğin temelidir.
- *Senaryo Analizleri ve Olasılık Hesapları:* Olası gelişmeler üzerine farklı senaryoların ortaya konması, yalnızca tek bir sonuca odaklanmak yerine çeşitli risk ve fırsatların karşılaştırılması tarafsızlığı artırır. “Eğer... olursa...” kalıplarıyla olası gelişmelerin etkileri nesnel biçimde tartışılmalıdır.
- *Uzman Görüşlerine ve Karşıt Görüşlere Eşit Mesafe:* Farklı uzmanların analizlerine ve karşıt görüşlere raporda dengeli biçimde yer verilmelidir. Farklı bakış açıları, risk ve avantajların daha kapsamlı değerlendirilmesini sağlar.
- *Manipülasyon ve Propagandanın Tespiti:* Analizde kullanılan kaynaklarda manipülasyon ve propaganda unsurlarının olup olmadığı titizlikle tetkik edilmeli; bu tür içeriklerin seçici biçimde değil, eleştirel bir gözle sunulmasına dikkat edilmelidir.

Öngörü

Küresel düzende hızla değişen ittifaklar, sembolik mesajlar ve teknolojik gelişmeler ışığında, savaş riski yüksek bir çağda bilgi akışının doğruluğu ve analizin tarafsızlığı kritik bir değer kazanmıştır. Tarafsız analiz, aktörlerin niyetlerini, olası hamlelerini ve stratejik çıkarımlarını “kuralsız oyun”un değişken dinamikleri içinde bütüncül biçimde ele almalıdır.

Sonuç olarak, bu dönemde yapılacak analizlerde; olayların görünen yüzünden çok, ardındaki motivasyonların, mesajların ve zincirleme etkilerin tespitine önem verilmelidir. Bilgi sunumu ise, suçlayıcı ve önyargılı bir yaklaşım yerine, kapsamlı, nesnel ve eleştirel

bakış açısıyla gerçekleştirildiğinde, karar vericilere ve kamuoyuna gerçek anlamda rehberlik edebilir.

Bu çerçevede, manipölasyon ve propaganda araçlarının kullanıldığı bilgi akışında, aktörlerin kendi eylemlerini göz ardı ederek yalnızca karşı tarafı suçlayan mesajlar sıklıkla ön plana çıkmaktadır. Özellikle savaş ve siyaset gibi hassas alanlarda, iletişimdeki önyargılı söylemler hem kamuoyunu yönlendirebilir hem de olayların gerçek doğasını perdeleyebilir. Oysa asıl sorulması gereken temel soru; barışın bozulduğu, çatışmanın başladığı anda “öldüren mi, ölen mi suçludur?” ikilemine hangi etik ve analitik çerçeveden yaklaşılmaması gerektiğidir.

Analizin odağında, tek taraflı bir suçlama veya mağduriyet anlatısı yerine, çatışmanın nedenleri, aktörlerin motivasyonları ve mevcut propagandanın çok katmanlı yapısı yer almalıdır. Savaşın taraflarından hangisinin “suçlu” olduğuna dair mutlak bir hükme varmak yerine, her iki tarafın da eylemlerinin ve söylemlerinin, mevcut ortamı nasıl şekillendirdiği tarafsızlıkla değerlendirilmeli; etik sorumluluk hem karar vericiler hem de bireyler açısından çok boyutlu biçimde ele alınmalıdır. Bir başka deyişle, barış ihlali, yalnızca tetikleyen değil, süreci hazırlayan tüm aktörlerin sorumluluğudur; öldürenin “suçluluğu” kadar, ölenin neden o pozisyonda olduğu ve onu o sona hazırlayan koşullar da titizlikle incelenmelidir.

Bu sorgulayıcı ve çok yönlü yaklaşım, manipölatif ve propagandist mesajların etkisini azaltırken, savaş ve barış kavramlarına dair daha adil ve kapsamlı bir analiz sunar.

Bu çerçevede, gerçekliğin katmanlarını ayıklamak için yalnızca tarafların iddialarını değil, aynı zamanda tarihsel süreçte ortaya çıkan örüntüleri de dikkate almak gerekir. Özellikle nükleer silahların tarihsel gelişim sürecinde aktörlerin karşılıklı caydırıcılık, kontrol ve sınırlandırma mekanizmalarını nasıl kullandıkları; savaş, barış ve güç dengesi kavramlarının medya ve propaganda yoluyla nasıl yeniden şekillendirildiğine dair önemli ipuçları sunar.

Nükleer silahların yayılmasının ve kullanımının, yalnızca teknolojik ilerleme veya askeri üstünlük çerçevesinde incelenmesi yeterli değildir. Asıl önemli olan, bu silahların varlığının uluslararası ilişkilerde oluşturduğu psikolojik ve politik baskıdır. Taraflar, zaman zaman bu baskıyı kendi lehlerine manipüle ederek toplumsal algıyı şekillendirebilir, tehdit algısını yönetebilir ve karşı tarafı siyasi manevralara zorlayabilirler. Özellikle resmi söylemlerde ve haberlerde, her iki tarafın da politikalarını makul göstermek için geçmişteki silah kontrol anlaşmalarına, başarıyla gerçekleştirilen sınırlandırmalara ve istikrarı artıran adımlara atıf yaptıkları görülür.

Bu yüzden, nükleer düzenin tarihsel gelişimi incelenirken yalnızca anlaşmaların metinleri değil, bu anlaşmaların hangi koşullarda, nasıl bir psikolojik ve stratejik atmosferde imzalandığı da dikkatle analiz edilmelidir. Propagandanın etkisinin kırılması ve hakikatin daha tarafsız şekilde görülebilmesi, ancak olaylar arasındaki nedensellik

bağlarının ortaya konulması ve aktörlerin geçmişteki eylemlerinin bugünkü söylemlerini nasıl şekillendirdiğinin incelenmesiyle mümkündür.

Fakat suçlamalar devam eden ve propaganda yapılan haberle öne çıkan olgular şunlardır isterseniz beraberce irdeleyelim bakınız Şöyle ki; Rogg & Nok analistlerinin araştırması sonucunda verilen Manipülasyon ve propaganda Alt düzeyde fazla kaos ortamı yaratmadan verilen mesajlardan öne çıkan konular ise;

Nitekim Rogg & Nok'un analizlerinde de öne çıkan temel sorulardan biri şudur: Gerçekten de, ölen mi yoksa öldüren mi suçludur? Bu soru, modern nükleer düzen içerisinde etik ve analitik bakış açısından hâlâ yanıt aramaktadır.

Bileniniz var mı?

Bir ülke nasıl tahrik edilir?

Sonuçta her ülkenin kendine ait derin kırmızı çizgileri vardır, bu çizgile mantıken zorlanıp aşılmaya çalışılırsa hangi olgu devreye sokulur?

İmkanlar nasıl zorlanır ve sonuçta neler olur?

Nefsi müdafaa denilen olgu nedir?

Devletlerin “kırmızı çizgileri”, ulusal güvenlik ve egemenlik algılarının en hassas noktalarını oluşturur; bu sınırların aşılması ise genellikle ciddi krizlerin veya çatışmaların başlangıcı olarak kabul edilir. Bir ülke, askeri tatbikatlar, siyasi beyanlar, ekonomik yaptırımlar ya da toplumsal huzursuzluğu körükleyen dış müdahaleler gibi çeşitli yollarla, bilinçli veya bilinçsiz şekilde tahrik edilebilir. Bu tahrikler, karşı tarafın sabrını zorlamak, ani tepki vermeye sevk etmek veya bir adım öteye gitmesini sağlamak amacıyla kurgulanır.

Kırmızı çizgiler bilinçli biçimde aşıldığında devreye giren en belirgin olgu “sınır testleri” ve “güç gösterisi”dir. Taraflar, rakibin neye, ne kadar sert tepki vereceğini ölçmek için diplomatik notalarla başlayan, asimetrik müdahalelerle devam eden bir dizi manevrayı devreye sokar. Bu süreçte devletler, askeri varlıklarının sınır bölgelerinde artırılması, hava sahası veya kara sularının ihlali veya tartışmalı alanlarda bayrak gösterme gibi yöntemlerle rakibin tepkisini sınar.

Eğer tahrikler karşısında taraflardan biri kendini “kaçınılmaz bir tehdit” altında hissederse, bu noktada devreye giren kavram “nefsi müdafaa”dır. Uluslararası hukukta nefsi müdafaa, bir ülkenin, gerçek veya yakın bir saldırı tehdidi karşısında kendini koruma hakkına sahip olması anlamına gelir. Ancak, bu hakkın sınırları ve haklılığı çoğu zaman manipülatif söylemler ve çıkar çatışmalarıyla gölgelenir. Bir ülke saldırgan pozisyona geçtiğinde, kendi eylemini “savunma refleksi” olarak sunarken, karşı taraf ise bunu saldırganlık olarak nitelendirebilir. Böylece, tahrikin sonucu olarak ortaya çıkan eylemler, uluslararası arenada haklılık ve suçluluk tartışmalarının odağına yerleşir.

Batı bloğu ise tahrik olgusunu genellikle kendi norm ve çıkarları çerçevesinde ele alır; bir ülkenin kırmızı çizgilerine yaklaşan hamlelerin çoğu zaman “önleyici caydırıcılık” veya “meşru müdafaa” kisvesi altında meşrulaştırılmaya çalışıldığı görülür. Bu yaklaşım, özellikle medya ve propaganda yoluyla, olayların karmaşık doğasını sadeleştirip kamuoyunu belirli bir bakış açısına kanalize edebilir. Oysa gerçek, çoğunlukla tarafların karşılıklı tahrik ve tepki döngüsünde, çok daha katmanlı ve gri tonlara sahiptir.

İşte Yapılan Tahrik unsurlarını unutup Batı bloğu olgulara bakışı:

Yakın geçmişe baktığımızda, önceki on yıllarda nükleer silahların büyümesi, yayılması ve kullanımını sınırlamak için hem resmi hem de gayri resmi çeşitli dengeleyici mekanizmaların (korkulukların) dikkate alındığını görüyoruz. Özellikle Soğuk Savaş’ın zirvesinde, Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri, doğrulanabilir stratejik silah kontrolünde karşılıklı fayda sağladılar. 1970’lerdeki Stratejik Silahların Sınırlandırılması Müzakereleri (SALT), iki ülkenin cephaneliklerini şekillendirme ve sınırlandırma yönünde başarılı adımlar atmalarına zemin hazırladı. Bu sürecin devamında, 1987’deki ABD-Sovyet Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması’ndan 2010’daki ABD-Rusya Yeni START Anlaşması’na kadar birçok önemli anlaşma yürürlüğe girdi. Böylece ülkeler, Soğuk Savaş dönemi askeri rekabetinin doruklarından itibaren kuvvetlerinde istikrarlı ve hızlı bir azalma eğilimi sergilediler.

Ancak günümüzde bu kısıtlamaların erozyona uğradığına tanık oluyoruz. Putin yönetimiyle birlikte Moskova, geçmişte imzalanan anlaşmaların birçoğunu kısmen ya da tamamen uygulamadan kaldırdı; öte yandan Pekin, cephaneliğini hızla artırırken silah sınırlandırma görüşmelerine dahi yanaşmıyor. ABD ile Rusya’yı kıtalararası dağıtım sistemlerinde konuşlandırılmış 1.550 nükleer savaş başlığıyla sınırlandıran Yeni START Anlaşması’nın 2026 yılında sona erecek olması ise yeni bir dönüm noktası yaratıyor. Eğer yeni bir anlaşmayla bu sürecin devamı sağlanamazsa, ABD, neredeyse yarım asırdan sonra ilk kez kendini; hem Çin’in hem de Rusya’nın cephaneliklerini aynı anda büyüttüğü, sınırsız bir nükleer silahlanma yarışının ortasında bulabilir. Her ne kadar gelecekte Pekin, Moskova ve Washington arasında stratejik silahlara ilişkin sınırlandırmaların tekrar karşılıklı çıkarlara uygun olduğu bir denge noktası oluşması muhtemel olsa da, öngörülebilir gelecek için ABD, sayı ve kabiliyet açısından dezavantajda olduğu bir ortamda, hızlıca “dengeyi sağlama” imkânı olmadan sınırsız nükleer rekabetle yüzleşmek zorunda kalabilir.

Bugünkü belirsiz ortamda, caydırıcı korkulukların yokluğu nükleer çağın tehlike katsayısını artırıyor. ABD daha önce büyük bir nükleer gücü caydırmak zorunda kalmıştı, ama hiçbir zaman iki büyük gücü aynı anda dengeleyecek bir strateji geliştirmemişti. Ayrıca, Avrupa’da tek bir nükleer düşmana karşı müttefiklere güvence verirken, şimdi

karada ve denizde binlerce kilometre uzaklıktaki farklı müttefik gruplarını iki rakibe karşı koruma gerekliliğiyle karşı karşıya. Soğuk Savaş sonrası dönemde ise nükleer silahların haydut devletlere yayılımını önlemeye çalışan ABD, şimdi kendi müttefiklerinin de nükleerleşme yoluna sapmasını önlemek gibi ek bir sorumluluk taşıyor.

Tüm bu çoğalan tehditler karşısında kesin çözümler bulmak kolay olmasa da, ABD liderleri cephaneliklerinde ve nükleer stratejinin dış ve savunma politikasındaki rolünde akıllıca ve ölçülü değişikliklerle mevcut riskleri hafifletebilirler. Ancak büyük resimde asıl mesele, tarafların yalnızca kendi eylemlerini makul göstermek için geçmişteki silah kontrol anlaşmalarını ve istikrarı artıran adımları öne çıkarması değil, aynı zamanda günümüzün çok katmanlı ve manipülatif bilgi ortamında, etik ve analitik sorumluluğun tüm aktörler tarafından çok boyutlu biçimde ele alınmasıdır.

Dolayısıyla, günümüzdeki nükleer silahlanma yarışında “öldüren mi, ölen mi suçlu?” sorusu, yalnızca savaşın ya da barışın ihlalinin değil, aynı zamanda geçmişte inşa edilen korkulukların ve bugünkü stratejik tercihlerle yeniden şekillenen uluslararası dengelerin de sorgulanmasını gerektiriyor.

Tüm bu tabloya karşılık, teoride Birleşik Devletler, nükleer caydırıcılığını sürdürmek ve yeni koşullara uyum sağlamak amacıyla nükleer duruşunu yükseltmeye çoktan başladı. Son 15 yıldır hükümet, ABD'nin nükleer “üçlüsünü” oluşturan kara, deniz ve hava tabanlı silah sistemlerini trilyon dolarlık bir modernizasyon programı ile yenilemeye girişmiş durumda. 1970'lerden bu yana kullanılan Minuteman III kıtalararası balistik füzeleri ve Ohio sınıfı balistik füze denizaltıları, daha gelişmiş Sentinel ICBM'leri ve Columbia sınıfı denizaltılarla değiştirilecek. Ayrıca, B-21 hayalet bombardıman uçağı ve uzun menzilli nükleer seyir füzeleri geliştiriliyor ve 2024 itibarıyla beşinci nesil F-35 avcı uçakları, Avrupa'da modern B61-12 yerçekimi bombalarını taşıyarak bölgesel caydırıcılığın parçası oluyor.

Ancak, bu modernizasyonun ilk planlandığı 2009 yılından beri, nükleer tehdit ortamı öngörülen biçimde değişti. Washington, o dönemde Moskova ile yapılan stratejik silah kontrol anlaşmalarının küresel nükleer stokları azaltmayı sürdüreceğine inanıyordu ve tüm eski kabiliyetleri bire bir yenilemeye gerek görmedi. Fakat öngörülen Çin'in füze sahası kapasitesindeki hızlı artış, ABD'nin denizaltı tabanlı nükleer kuvvetlerinde yüzde 40'tan fazla bir fırlatıcı azalmasına yol açacak şekilde, Ohio sınıfı 14 denizaltının yerini azami 192 Trident taşıyabilen 12 Columbia sınıfı denizaltı alıyor. Bu azalma, Çin'in yüzlerce yeni ICBM silosunu devreye aldığı bir döneme denk geliyor.

Üstelik, nükleer çatışmaya verilen düşük öncelik nedeniyle modernizasyonun birçok safhası geç başladı. Programın öngörülen süresinin gerisinde kalması, yeni yeteneklerin hayata geçmesinin yıllar alacağı ve projenin maliyetinin milyarlarca dolar aştığı anlamına geliyor. Sentinel ICBM'lerin muhtemelen on yıl gecikecek olması, eski Minuteman III sisteminin 2050'ye kadar, yani tasarlanan ömrünün çok ötesinde hizmette tutulmasını gerektirecek. Sonuç olarak, Birleşik Devletler mevcut modernizasyonunu tamamlasa

bile, nükleer cephaneliği bugünün ve yakın geleceğin karmaşık zorlukları karşısında eksik kalabilir.

Batı'nın Propaganda ve Manipülasyondaki Gizli Mesajları: İyi-Kötü Polis Oyununda Derin Yapılanma Arzusu

Modern Söylemde Çıkarların ve Stratejilerin Okunmayan Katmanları

Batı bloğunun medya ve propaganda yoluyla sürdürdüğü anlatıların temelinde, yalnızca görünenin ötesinde, çok daha derin ve incelikli bir yapılanma arzusu yatıyor. “İyi-kötü polis” oyununun klasikleşmiş rolleriyle, bir yandan özgürlük, insan hakları ve istikrar vurgusu öne çıkarılırken, diğer yandan karşıt tarafların adımları “tehdit” ve “irrasyonalite” olarak kodlanıyor. Bu çifte standart, Batı'nın kendi çıkarlarını meşrulaştırmak ve küresel düzende avantaj elde etmek için başvurduğu en eski araçlardan biri.

Bu tür propagandaların arkasında, çoğu zaman örtük ve dolaylı biçimde daha fazla güç, daha etkin nüfuz ve ekonomik-siyasi sömürü düzeninin sürdürülmesi için zemin hazırlanır. “Daha fazla”, “daha farklı”, “daha iyi” yapılanma söylemi, Batı'nın kendi sistemini hem içeride hem dışarıda yeniden üretmesinin bir aracı olarak karşımıza çıkar. Yani bir ülkede istikrarı savunurken aslında oradaki mevcut güç dengelerini kendi lehine dönüştürme çabası; demokrasiyi teşvik ederken, ekonomik bağımlılık ilişkilerini derinleştirme gayreti; güvenlik vaatleriyle, askeri ve teknolojik üstünlüğün tahkim edilmesi... Tüm bu hamleler, yalnızca görünür politik hedeflerle sınırlı kalmaz, aynı zamanda Batı'nın kendi iç tutarlılığını, kimlik inşasını ve küresel liderlik iddiasını da pekiştirir.

Günümüzde ise bu mesajlar daha sofistike araçlarla, dijital medya ve yapay zekâ destekli analizlerle gizli kriptolar hâlinde dolaşıma sokuluyor. Bilginin manipülasyonu, gerçekliğin çok katmanlı ve çoğu zaman gri alanlarda seyrettiği bir çağda, kitleleri belirli bir bakış açısına yönlendirmek için ustaca kullanılıyor. Propagandanın başarısı, çoğu zaman doğrudan talimatlardan çok, ima edilen, yarı-saklı ve hedef kitlenin bilinçaltına dokunan mesajlarda saklı.

Burada asıl mesele şudur: Batı'nın bu ince ayarlı söylemleri, yalnızca kendi çıkarlarını korumakla kalmaz, aynı zamanda küresel sistemde yeni bağımlılık ilişkilerinin ve asimetrik güç yapıların kurulmasına zemin hazırlar. “İyi polis” rolündeki uzlaştırıcı, reformcu Batı'nın vaatleri, pratikte “kötü polis”in cezalandırıcı ve denetleyici eline destek

olur. Sonuçta ise, küresel düzenin yeniden inşa edilmesi, eski sömürü biçimlerinin yeni tekniklerle sürdürülmesi anlamına gelebilir.

Bu bağlamda, Batı'nın “daha fazla, daha farklı, daha iyi” yapılanma vurgusu, çoğu zaman topluma umut, gelişme ve refah vaatleriyle sunulsa da; alt metninde, güç dengelerinin Batı lehine evrilmesi, rakiplerin zayıflatılması ve önlenemez bir hiyerarşinin sürdürülmesi stratejisi gizlidir. Bilgi çağında manipülasyonun rengi daha silik, yöntemleri daha karmaşık olsa da, hedef aynıdır: Küresel düzenin iplerini elinde tutmak ve kendi normlarının çizdiği dünyada belirleyici aktör olmaya devam etmek.

O nedenle, günümüzün karmaşık uluslararası ilişkiler ortamında, her mesajın, her hamlenin ve her kripto vurgunun ardındaki gerçek motivasyonları sorgulamak, etik ve analitik sorumluluğun ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir.

Batı'nın Propaganda ve Manipülasyondaki Gizli Mesajlarına devam edelim;

Batı'nın propaganda ve manipülasyonundaki ustalık, yalnızca toplumsal algıları biçimlendirmekle sınırlı kalmaz, aynı zamanda nükleer strateji ve caydırıcılık politikalarını da şekillendirir. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Kuzey Kore ve Rusya gibi rakiplerden gelen çok boyutlu tehdide yanıt vermek için klasik yaklaşımların ötesine geçmek zorundadır. Artık yalnızca söylemler, medya üzerinden yayılan gizli mesajlarla değil, askeri ve teknolojik mimarilerin yeniden kurgulanmasıyla da yeni bir gerçeklik inşa edilmektedir.

Son yıllarda, ABD yönetimleri – özellikle de ikinci Trump döneminin iddialı “Altın Kubbe” (Golden Dome) ulusal füze savunma projesiyle – yenilikçi ama aynı zamanda riskli vizyonlar ortaya koydu. Teorik olarak, ülkeyi her tür füze tehdidine karşı koruma altına alacak bu devasa mimari, pratikte ise hem mali hem stratejik açıdan ciddi bedeller ve yeni belirsizlikler getiriyor. Gerçekleşmesi onlarca yıl sürebilecek, yüz milyarlarca dolara mal olabilecek bu savunma hattı, yalnızca kaynak dağılımında zafiyet yaratmakla kalmayıp, aynı zamanda rakipleri daha fazla savaş başlığı, karmaşık tuzak sistemleri veya egzotik teknolojiler geliştirmeye teşvik ediyor. Yani, savunmanın güçlenmesi bir tür saldırgan yaratıcılık yarışını da tetikliyor.

Bununla birlikte, küçük veya artık nükleer kuvvetlere sahip devletlerin tehditlerini bertaraf etmek için daha gelişmiş füze savunma sistemleri gerekliliği ortada. Ancak Altın Kubbe gibi sistemler, büyük güçlerin yanlış hesaplamalarına veya bir tırmanma durumunda, klasik nükleer veya nükleer olmayan kuvvetlerin yerini tam anlamıyla alamaz. Bu noktada, ABD'nin bugüne dek izlediği azaltılmış nükleer yapıdan keskin bir kopuş kaçınılmaz görünmektedir. Tarihte ilk kez, daha fazla, daha farklı ve daha gelişmiş nükleer sistemlere sahip, dinamik bir cephelelik ihtiyacı belirginleşmiştir.

Avrupa cephesinde ise, ABD ve NATO, revizyonist eğilimler gösteren Rusya'ya karşı caydırıcılığı güçlendirmek için yeni açılımlar aramaktadır. Moskova, 2.000'i bulabilen düşük verimli “savaş alanı” nükleer silahlarıyla elini daha da güçlendirirken, NATO'nun F-

35 programı ve İskandinavya'nın yeni üyeleriyle genişleyen sınır hattı, İttifak'a nükleer görevde esneklik ve yedeklilik kazandırıyor. Ancak Rus hava savunma ağının gelişimi karşısında, uzun menzilli ve daha etkin nükleer yeteneklerin devreye alınması, maliyet-etkin yer tabanlı opsiyonların da geliştirilmesini zorunlu kılıyor.

Hint-Pasifik'te ise, nükleer caydırıcılığın zemininde ciddi boşluklar göze çarpıyor. ABD'nin B-2 ve B-52 bombardıman uçakları bölgeye taşınabilse de, mesafenin getirdiği lojistik zorluklar bu gücü sekteye uğrattırıyor. Ohio sınıfı denizaltılara düşük verimli W76-2 savaş başlıklarının eklenmesi, bölgesel caydırıcılığı artırmakla birlikte, stratejik başlıkların sayısını azaltma riski taşıyor. Burada, Amerika'nın toplam karşı güç kapasitesini dengelemek ve ikinci saldırı imkânını korumak için yeni çözümlere ihtiyaç var.

Bu bağlamda, Asya'ya özgü yeni bölgesel caydırıcılık kapasitesi inşası umut verici bir alternatif olarak öne çıkıyor. Kongre'nin, ABD saldırı denizaltılarına düşük verimli, denizden fırlatılan nükleer seyir füzesi geliştirilmesi talimatı, Çin'in ilk kullanımını caydırabilecek ve gerektiğinde sınırlı bir karşılık olanağı sunabilecek bir adım. Bu tür bir kabiliyet, Trident füzelerini daha yüksek verimli başlıklar için serbest bırakırken, ABD'nin Çin'in artan ICBM silolarını etkin biçimde hedef almasına fırsat tanıyabilir. Ancak, yeni silahların geliştirilmesi için gereken uzun zaman dilimi, mevcut tehditlerin dinamikliğiyle çelişiyor. Politika yapımcıların, eldeki Tomahawk füzeleriyle düşük verimli başlıkları eşleştirmek gibi pratik ve hızlı alternatifleri de göz önünde bulundurması gerekmekte.

Sonuçta, Batı'nın söylemdeki "daha fazla, daha farklı, daha iyi" vaadinin ardında, yalnızca toplumsal algıyı değil, nükleer stratejinin geleceğini de şekillendiren çok katmanlı bir yapılanma arzusu saklıdır. Modern propaganda artık yalnızca kelimelerle değil, füze sistemlerinin, savunma mimarilerinin ve teknolojik yatırımların diliyle de yazılıyor. Amerika Birleşik Devletleri ve müttefiklerinin, yüzleşmekte oldukları çok boyutlu tehdit ortamında, geleceğin belirsizliklerine karşı hem söylemsel hem de teknik inovasyonlarla donanmış, esnek bir strateji benimsemeleri kaçınılmaz görünüyor.

Bütün bu gelişmeler ışığında, ABD'nin nükleer güvenlik şemsiyesi altında yer alan bazı müttefiklerin, koruma kapsamının günümüzün yeni tehdit dinamiklerine gerçekten yeterli olup olmadığını sorgulamaya başladığı gözlemleniyor. Özellikle Avrupa'da, Rusya'nın nükleer kapasitesindeki artış ve askeri doktrinindeki belirsizlikler, İttifak içinde bağımsız savunma ve caydırıcılık seçeneklerinin daha yüksek sesle tartışılmasına yol açıyor. Benzer şekilde, Asya-Pasifik'teki kimi devletler, ABD'nin kararlılık ve kapasitesinin bölgedeki hızlı değişen güç dengelerine yeterince ayak uydurup uyduramayacağına dair kaygılarını açıkça dile getiriyor. Bu sorgulamalar, çok kutuplu bir nükleer ortamda "şemsiyenin" sadece bir güvence değil, aynı zamanda ortak bir stratejik vizyonu ve sürekli güncellenen caydırıcılık araçlarını gerektirdiğini ortaya koyuyor.

Bu çok kutuplu nükleer ortamda, Çin ya da Rusya'nın bölgesel bir çatışmayı Asya ya da Avrupa'nın ötesine taşıması durumunda, ABD'nin caydırıcılık stratejisinde "merkezi" nükleer kapasitesine başvurmak zorunda kalacağı öngörülüyor. Özellikle hem Çin'in

hem de Rusya'nın aynı anda veya art arda ABD'yi test edebileceği bir nükleer denklemde, Washington'un en önemli sınavı, bir hasmı caydırırken diğerinin caydırıcılığından ödün vermemek. Biden yönetimi, 2024'te yayımlanan Nükleer Silah İstihdam Planlama Kılavuzu'yla bu zorluğun farkına varmış ve Savunma Bakanlığı'na Çin, Kuzey Kore ve Rusya'ya aynı anda, barışta, kriz anında ve çatışmada karşı koymak için hazırlık talimatı vermiştir. Bu yaklaşım, yalnızca başlıkların artırılmasını değil, modernizasyon programı kapsamında daha fazla ve çeşitli sistemlerin konuşlandırılmasını da gerektiriyor.

Devam eden gecikmeler ışığında, yakın vadede Minuteman III ICBM'lerine ek savaş başlıkları yerleştirmek, Ohio sınıfı denizaltıların ömrünü uzatmak ve START anlaşması gereği fırlatıcı sınırlamalarından muaf kalan denizaltılara ek Trident füzeleri eklemek gibi seçenekler değerlendiriliyor. Bunun ötesinde, 2040'larda ve sonrasında nükleer uçlunun deniz ayağındaki riskleri bertaraf etmek için en az 14 adet Columbia sınıfı denizaltı inşa edilmesi gerekecek. Ancak, ABD'nin Çin ve Rusya'nın toplamından sayıca fazla nükleer kuvvet konuşlandırmasına gerek olmadığı, caydırıcılığın salt sayıdan ziyade stratejik esneklik ve uygun hedefleme üzerinden sağlandığı vurgulanıyor.

Çin'in nükleer kapasitesini artırmasına yanıt olarak, bazı uzmanlar ABD'nin nükleer stratejisini değiştirmesi gerektiğini, karşı kuvvet yaklaşımı yerine daha az sayıda kilit nüfus merkezini hedef alan karşı değer yaklaşımına geçmesini savunuyor. Bu görüşe göre, ABD denizaltılarının sağladığı ikinci vuruş kapasitesi, karşı tarafın saldırısına misilleme yapabilecek ve büyük ölçekli saldırıları caydırabilecek yeterliliğe sahip.

Tüm bu tartışmalar, ABD'nin gelecekteki nükleer caydırıcılık stratejisinin yalnızca teknik kapasiteye değil, aynı zamanda esnek, çok boyutlu ve hızlı güncellenebilen bir vizyona dayanması gerektiğini gösteriyor.

Rogg & Nok:

Canınızı sıkıldığının farkındayız fakat bu tür manipölasyon ve propaganda haberlerini bilmeden karşı hamleler yapamayız, şu anda evrilmiş bir savaş hazır! içinde her türlü haberi canımız sıkılsa bile okumak ve analitik düşünmemiz gerekir...

Elbette, gündemi takip etmek çoğu zaman yorucu ve moral bozucu olabilir; özellikle de manipölasyonun, dezenformasyonun ve stratejik anlatıların silah hâline geldiği bir çağda. Ancak günümüzün çok boyutlu kriz ortamında, toplumsal algının kolayca şekillendirilebildiği bu tür haberleri göz ardı etmek, hem bireysel hem de toplu savunmamızda büyük bir zaaf yaratır. Analitik düşünme yetimizi geliştirmek, algı yönetimine karşı bağışıklık kazanmak ve olayların arka planını çözümleyebilmek için can sıkıcı da olsa her bilgi kırıntısını değerlendirmek zorundayız. Unutmayın: Çağımızın savaşları yalnızca cephede değil, zihinlerde ve ekranlarda da kazanılıyor veya kaybediliyor.

Manipölasyon ve propaganda haberlerine devam edecek olursak; Bu çerçevede; sivil nüfusu doğrudan hedef almanın doğuracağı ciddi yasal ve ahlaki sorunları bir kenara bıraksak bile, hasar sınırlama seçeneğinden tamamen vazgeçmek, bir ABD başkanını Amerikan anavatanının ve nüfusunun yıkıcı bir misillemeye açık hâle gelmesi riskiyle baş başa bırakacaktır. Böyle bir senaryoda, karşı değer stratejisinin düşmanları gerçekten caydırıp caydırmayacağı ve herhangi bir ABD başkanının en çok önem vereceği unsur olan Amerikan hayatlarının gereksiz yere riske atılıp atılmayacağı sorusu gündeme gelir. Ayrıca, karşı değer yaklaşımı benimsenirse, müttefiklerin ABD'nin kendilerini bir bölgesel çatışmada nükleer silah kullanarak savunmaya ne ölçüde istekli olacağını sorgulaması kaçınılmazdır. Amerikan şehirlerine yönelik nükleer tehdidin yükselmesi, ABD'nin cephaneliğini yedekte tutarak uzun süreli caydırıcılık sağlamaktan ziyade yalnızca misilleme amaçlı bekletmesi, müttefiklerin kendi nükleer cephaneliklerini edinme arayışına girmelerine neden olabilir. Bu yaklaşım, 1960'larda ABD'nin deneyimlediği ve bir daha tekrar etmemeye özen gösterdiği bir ders olarak, genişletilmiş caydırıcılığın inandırıcılığına zarar verir; zira ulusal liderler, nükleer silahların yayılmasını önlemenin nükleer stratejinin temel başlığı olması gerektiğini bugün de haklı biçimde savunmaktadır.

Tüm bu dezavantajlar göz önüne alındığında, mevcut karşı kuvvet stratejisini günümüzün koşullarına uyarlamak daha rasyonel bir yol olarak öne çıkmaktadır. Karşı kuvvet hedeflemesi, düşman cephaneliklerinin büyüklüğünden ziyade bileşimine odaklandığı için, özellikle Çin'in artan ICBM siloları dikkate alındığında yalnızca sınırlı bir uyarlama gerektirecektir. Çin ve Rusya'nın cephaneliklerini bugünkü planladıkları seviyenin ötesine büyütmedikleri sürece, ABD'nin mevcut yaklaşık 3.800 savaş başlığını artırması gerekmez; fakat cephaneliğin dağılımında değişiklik yapmak elzem olacaktır.

Bu noktada, Çin ve Rusya'nın bölgesel hamlelerini caydırmak için deniz ve kara tabanlı sistemlere ne ölçüde öncelik verileceği, çok kutuplu nükleer denge içinde stratejik caydırıcılığın sürdürülebilmesi açısından kritik bir tartışma başlığıdır. Columbia sınıfı ek denizaltıların inşası uzun yıllar alsada, Biden yönetiminin öngördüğü kısa vadeli opsiyonlar, mevcut kuvvetlerin akılcı biçimde yeniden kullanılmasıyla güvenilir caydırıcılığın yeniden tesis edilebileceğini göstermektedir. Stratejik anlamda, kısa ve uzun vadeli mütevazı ayarlamalar bile Çin ve Rusya'ya karşı makul maliyetlerle etkin bir caydırıcılık sunabilir.

Ancak, ABD'nin temel nükleer stratejisinden radikal biçimde sapmaya, anavatanını nükleer saldırıya açık bırakma ve genişletilmiş caydırıcılık taahhütlerinin inandırıcılığını zedeleme riskini almaya hazır olmadığı sürece, daha fazla, daha farklı ve daha sofistike bir nükleer kuvvet yapısına yönelmekten başka seçeneği kalmayacaktır. Nihayetinde, Amerika'nın amacı bir nükleer savaş kazanmak değil, böyle bir çatışmanın çıkmasını önlemek için esnek ve dayanıklı bir cephanelik oluşturmaktır.

Doğanın en dramatik hadiselerinden biri olan hortumun öncesinde, çevreyi saran o tedirgin edici sessizlik, fırtınanın kendisinden bile daha ürkütücü olabilir. Hava, neredeyse fark edilmez bir şekilde ağırlaşır, gökyüzünün rengi değişir ve içsel bir huzursuzluk, yaklaşan tehlikenin habercisi olur. Bir anda çıkan rüzgarla birlikte önce tuhaf bir korku, ardından yükselen bir dehşet dalgası sarar insanı. Uzaktan gelen uğultu, yaklaşan felaketin ayak sesleridir. Hortumun kendisiyle yüzleştüğünüzde, yerden göğe savrulan nesneler, anlık bir gri duman ve merkezde, tuhaf bir sükûnetle göğe bakan bir bakış açısı... Tıpkı bir kuyunun dibinden yukarıya bakmak gibi, ortada olmak sizi fırtınanın hiddetinden korur, fakat etrafınızda her şeyin devinimiyle baş başa kalırsınız.

Rogg & Nok: Bu doğa olayını, zihinsel ve toplumsal süreçlere uyarladığımızda ise; fikirlerin, düşüncelerin ve duyguların bir fırtına gibi havada uçuştığı, her şeyin alt üst olduğu zamanlar gelir. Sonrasında ise; ortam yatıştığında, etrafınızda dağılmış olan bu düşünceleri ve yeni oluşan anlayışları toparlamak ve anlamlandırmak size düşer. Batı toplumlarında son dönemde sıkça duyulan "Kasırğa İzle" uyarısı da, yaklaşan toplumsal ve politik çalkantıların, herkesin gözünün önünde ama çoğu zaman hazırlıksız yakalandığı bir döneme işaret ediyor.

Fırtınanın öncesindeki bu uğultusuz sükûnet, aslında yaklaşan büyük değişimin ayak sesleridir. Tıpkı hortumun göbeğinde anlık bir durağanlık ve çevrede uçuşan her şeyin devinimi gibi, günümüz dünyasında da bilgiyle düşünceler, analizlerle varsayımlar çevremizde savrulup duruyor. Kimi zaman içinde bulunduğumuz ortamın ortasında, tam merkezdeymişiz gibi hissederiz; dışarıdaki karmaşadan geçici olarak izole, fakat kaçınılmaz dönüşümlerin tam kalbinde.

Batı toplumunun "KASIRGA İZLE" uyarısı yaptığı bu zamanda, fırtına sonrası yere inen dağınık fikirler misali, önümüzde yığılan belirsizlikleri yeniden düzenlemek ve anlamlandırmak zorundayız. Çünkü dijital çağın manipülasyon ve dezenformasyonları da en az doğanın yıkıcı güçleri kadar sarsıcı olabilir; hatta tıpkı bir hortumun ardından dağılan eşyalar gibi, geride toplanması, sıralanması gereken bir düşünce enkazı bırakır.

Tam da bu nedenle, günümüzün stratejik analizlerinde yalnızca rakamlara ve teknik kapasiteye değil, aynı zamanda dalgalanan kriz ortamında sağlam, esnek ve çok boyutlu bir bakış açısına ihtiyaç vardır. Fırtınadan sonra havanın yeniden durulmasını beklemek yerine, çevremizde savrulan tüm düşünce parçalarını dikkatle toplayıp yeni bir bütün oluşturmak, çağımızın en önemli zihinsel becerilerinden biri hâline gelmiştir.

Devam eden gecikmeler ışığında, yakın vadede Minuteman III ICBM'lerine ek savaş başlıkları yerleştirmek, Ohio sınıfı denizaltıların ömrünü uzatmak ve START anlaşması gereği fırlatıcı sınırlamalarından muaf kalan denizaltılara ek Trident füzeleri eklemek gibi seçenekler değerlendiriliyor. Bunun ötesinde, 2040'larda ve sonrasında nükleer üçlünün deniz ayağındaki riskleri bertaraf etmek için en az 14

adet Columbia sınıfı denizaltı inşa edilmesi gerekecek. Ancak, ABD'nin Çin ve Rusya'nın toplamından sayıca fazla nükleer kuvvet konuşlandırmasına gerek olmadığı, caydırıcılığın salt sayıdan ziyade stratejik esneklik ve uygun hedefleme üzerinden sağlandığı vurgulanıyor.

Manipölasyon ve propaganda haberlerine bağlı olarak bununla birlikte, tehditlerin çeşitlendiği ve öngörülemezliğin arttığı bir dünyada, ABD'nin nükleer stratejisinin etkinliği artık yalnızca teknik uzmanlarının dar çevresine bırakılabilecek bir mesele olmaktan çıkmıştır. Nükleer silahların ve stratejilerin oluşturduğu yeni risk ortamı, Soğuk Savaş döneminde olduğu gibi, siyasi iradenin ve hükümetin en üst düzey liderlerinin bizzat sürece derinlemesine dâhil olmasını gerektiriyor. Ulusal güvenliğin geleceği, yalnızca mühendislik hesaplarına ve askeri planlamalara değil, aynı zamanda siyasi liderliğin vizyonuna ve aktif hazırlıklarına da bağlıdır. Bilhassa Asya ve Avrupa'daki müttefikler açısından, ABD'nin genişletilmiş caydırıcılığa ne kadar bağlı olduğunu gösteren en somut işaret, Beyaz Ev'in ve Savunma Bakanlığı'nın bu konuda sergilediği net ve tutarlı liderlik olacaktır. Ülkenin zirvesindeki isimlerin, yaklaşan tehlikelere karşı hazırlıklı olma konusundaki açık mesajları, ittifakların güvenini güçlendirecek ve stratejik caydırıcılığın inandırıcılığını artıracaktır.

Amerika Birleşik Devletleri açısından, salt askeri kapasitenin yeterliliği değil, bu kapasitenin arkasındaki iradenin ve kararlılığın da aynı derecede açık biçimde ortaya konulması gerekir. Washington'ın, genişletilmiş caydırıcılık konseptine olan bağlılığını hem yeni hem de ortaya çıkan tehditler ışığında inandırıcı biçimde gösterebilmesi, müttefiklerin kendi nükleer seçeneklerini arama eğilimini bastırmak adına kritik önemdedir. Bu bağlamda, gerek ilk Trump yönetimi gerekse mevcut Biden yönetimi tarafından yapılan girişimler, müttefikleri NATO'nun nükleer caydırıcılık misyonuna daha fazla katkı sunmaya teşvik etmiş, nükleer olmayan kabiliyetlerin ötesinde bir sorumluluk paylaşımını beraberinde getirmiştir. Benzer şekilde, Hint-Pasifik bölgesinde de Avustralya, Japonya ve Güney Kore ile sürdürülen yakın iş birliği, ABD'nin nükleer şemsiyesinin güvence altına alındığına dair güçlü bir mesaj oluşturmuştur.

Yine de, Washington'ın kendi inşa ettiği bu güven ortamını zedelememek ve yayılma riskini engellemek için çabalarını iki katına çıkarması şarttır. Salt savunma vaatlerinin ötesinde, silah kontrolü ve nükleer risklerin azaltılmasına yönelik girişimler de canlı tutulmalı; günümüzün karmaşık tehdit ortamına uygun, esnek ve güncellenmiş anlaşmalar hedeflenmelidir. ABD, kendi nükleer duruşunu rasyonel biçimde ayarlayarak Çin ve Rusya'yı masaya çekebilir; böylece, örneğin güncellenmiş bir Yeni START anlaşması çerçevesinde daha yüksek savaş başlığı tavanlarına izin vererek, Moskova ile istikrarlı bir caydırıcılığı korurken aynı zamanda Pekin'in yükselen ICBM tehdidine de öncelik verebilir. Rusya'nın stratejik silah dağıtımındaki istikrarlı sayı, ABD için hedeflemede büyük bir değişim gerektirmeyecek; ancak Çin'in büyüyen kapasitesine karşı ABD, ek savaş başlıklarını dengeleyici unsur olarak kullanabilecektir.

Bütün bu gelişmeler ışığında, ABD'nin nükleer stratejisinin başarısı yalnızca sayısal üstünlükle değil; müttefiklere yönelik siyasi kararlılık mesajının netliği, silah kontrolü süreçlerindeki liderliği ve yeni dönemin risklerine karşı stratejik esnekliğiyle ölçülecektir.

Ancak tüm bu çabalar ve diplomatik girişimler, yeni güvenlik denkleminde asla mutlak bir rahatlık sağlamıyor. Zira nükleer silahların yaygınlaşmasının önüne geçilmesi, yalnızca mevcut anlaşmaların değil, aynı zamanda uzun vadeli siyasi iradenin ve kararlı liderliğin sürekliliğine bağlı. Özellikle Çin'in son yıllarda hız kazanan nükleer silahlanma programı, uluslararası sistemi daha da kırılgan hâle getiriyor. Bu bağlamda küresel dengeler, geçmişte olduğu gibi basitçe silah sayılarına veya teknik kapasiteye indirgenemeyecek kadar karmaşılaşmış durumda.

Amerika Birleşik Devletleri'nin, Çin'in nükleer kapasitesindeki büyümeyi bir gün kendi kendine sona erecek bir süreç olarak görmesi gerçekçi değil. Stratejik ortamın değişkenliği ve güç dengelerinin hızla kaydığı bir dünyada, ABD'nin karar vericileri için esas mesele, değişimin geri döndürülemez doğasını kavramak ve buna göre hareket etmektir.

Bir başa vurgulama mesajında Amerika Birleşik Devletleri, Çin'in büyük nükleer genişlemesinin bir gün tersine çevrilebileceğini umamaz. Vurgu mesajı verildiği görüldü...

Üç büyük nükleer gücün ABD, Çin ve Rusya yalnızca stratejik değil, aynı zamanda stratejik olmayan nükleer silahlar, füze savunma kapasitesi ve uzayda yürütülen faaliyetler gibi alanlarda da karşılıklı ve inovatif kısıtlamalar üzerinde uzlaşmasını sağlamak, günümüzün çalkantılı jeopolitiğinde son derece zorlu ve çok katmanlı bir sürece işaret ediyor. Küresel güvenliğe yönelik bu yeni dönemde, geleneksel anlaşmalara ek olarak daha esnek ve yenilikçi kontratlar gündeme gelmeli; örneğin, tüm nükleer devletlere belirli savaş başlığı tavanları getirirken, asimetric güç dengesizliklerinin yol açabileceği sorunlara karşı, platform türü veya stratejik önemi yüksek dağıtımlar gibi alanlarda taraflara uyarlanmış istisnalar tanınmalıdır.

Burada 1922 Washington Deniz Konferansı'nı model alan bir yaklaşım faydalı olabilir: Tüm büyük güçlerin toplam savaş gemisi tonajını sınırlayan, ama her birine statü ve ilişkilerine göre özelleştirilmiş kotalar tanıyan bu tarihsel örnek, dengeyi sağlarken esnekliği de koruyabilmişti. Benzer bir mantık, nükleer çağın dinamiklerine de uygulanabilir. Ancak hangi yol izlenirse izlensin, günümüzde yalnızca birkaç başat güç değil, çok sayıda bölgesel ve küresel aktör nükleer kapasiteye sahip. Bu nedenle, resmi ve gayri resmi diplomasiyle, yaratıcı ve gerçekçi çözüm yolları geliştirmek, ABD'li karar vericilerden acil ve yenilikçi bir enerji talep ediyor.

Soğuk Savaş sonrası on yıllarda, birçok Amerikalı yetkili nükleer silahların tarihe karışacağına dair iyimserdi. Fakat bu iyimserliğin bir yanılsamadan ibaret olduğu, nükleer tehditlerin daha karmaşık biçimde geri döndüğü günümüzde açıkça görülüyor.

Artık ABD'nin önünde, idealize edilmiş bir düzen kurgusuyla değil, dünyanın soğuk gerçekliğiyle yüzleşmesi gereken bir dönem var. Güvenilir bir nükleer strateji geliştirmek, yalnızca teknik planlamalara değil, aynı zamanda müttefiklerle sürekli iletişim ve Amerikan liderliğinin yeniden teyidine bağlı. Çünkü nükleer şemsiyenin caydırıcılığı, Washington'ın kararlılığındaki tutarlılıkla doğrudan ilişkilidir.

Üstelik, Çin'in hızlanan nükleer genişlemesi ve diğer nükleer aktörlerin artan kapasiteleri karşısında, ABD'nin kendi cephaneliğini bugünün ve yarının tehditlerine göre yeniden düzenlemesi gerekiyor. Kongre ve yürütmenin ortak çabası olmadan, Washington'ın güvenlik garantilerinin inandırıcılığı tartışmaya açık hâle gelebilir. Artık nükleer silahlardan tamamen arınmış bir dünya beklentisine kapılmak, yalnızca tehlikeli bir yanılsama yaratır; özellikle de küresel güç dengesinin hızla değiştiği, yeni oyuncuların masaya oturduğu bir çağda.

Son olarak algılama mesajında; Açık olan şu ki; ABD, yaklaşan nükleer fırtınaya zamanında hazırlık yapmazsa, tarihte daha önce hiç karşılaşmadığı bir tehdit dalgasıyla karşı karşıya kalabilir. Çin, Kuzey Kore veya Rusya'nın ister tek tek ister birlikte bir ABD müttefikine veya doğrudan ABD topraklarına karşı nükleer silah kullanma ihtimali, yalnızca ihtimaller arasında yer almıyor; siyasi irade ve stratejik vizyon eksikliğinde, gerçek bir risk olarak öne çıkıyor. Elli yılı aşkın bir süredir, Amerikan stratejistleri böyle bir felaketi engellemek için çabaladı; fakat artık bu tehdidin beklenenden çok daha hızlı yaklaştığı görülüyor. Böylesi bir dönemde kayıtsızlık ölümcül olabilir; yeni çağın risklerini göğüslemek, yalnızca caydırıcı kapasiteyle değil, stratejik esneklik ve siyasi kararlılıkla mümkün olacaktır. Mesajı verildi...

Rogg & Nok yapay Zekâ Destekli Analiz